

Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2009-2015 Gemeente Vlissingen

Gemeente Vlissingen

februari 2009

Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2009-2015 Gemeente Vlissingen

dossier : C0612
registratienummer : BI-PM20090107
versie : 17 februari 2009

Gemeente Vlissingen

februari 2009

INHOUD**BLAD**

Samenvatting

1	INLEIDING	6
1.1	Aanleiding	6
1.2	Doelstelling	6
1.3	Werkwijze	7
2	KADER	8
2.1	Wettelijk noodzakelijke voorzieningen	8
2.2	Maatschappelijke voorzieningen zonder wettelijke basis	10
3	BELEID	11
3.1	Staannd beleid gemeente Vlissingen	11
3.2	Doordecentralisatie	14
3.3	Invoering nieuwe verordening	16
3.4	Verordening materiële financiële gelijkstelling	17
4	KERNGEGEVENS	19
4.1	Overzicht onderwijsinstellingen	19
4.2	Kerngegevens per school, Bijlage 3	22
4.3	Leerlingprognoses	23
4.4	Ruimtebehoefte en beschikbare capaciteit per 2008	27
5	HUISVESTINGSPLAN PER VOEDINGSGEBIED	30
5.1	Inleiding	30
5.2	Voedingsgebied: Binnenstad, Middengebied, Scheldekwartier	30
5.3	Voedingsgebied: Paauwenburg-Westduin	32
5.4	Voedingsgebied: Lammerenburg	32
5.5	Voedingsgebied: Souburg en Ritthem	33
5.6	Voedingsgebied: Vlissingen algemeen incl. SBO en VO	34
5.7	Prioritering	37
6	OVERZICHT FINANCIËLE PLANNING EN DEKKING	38
6.1	Inleiding	38
6.2	Investeringen	38
6.3	Exploitatie	38
6.4	Conclusie overzicht financieel	39
6.5	Programma voorzieningen huisvesting onderwijs 2009	43
7	COLOFON	44

BIJLAGEN

1	Wetgeving
2	Overwegingen bij doordecentralisatie
3	Basisgegevens
4	Leerlingprognoses basisonderwijs
5	Meerjaren onderhoudsplanning basisonderwijs
6	Programma voorzieningen huisvesting onderwijs 2009

SAMENVATTING

Dit Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2009-2015 (IHP) geeft een actueel overzicht van de onderwijsvoorzieningen in de gemeente Vlissingen en beschrijft voor de planperiode de aard en planning van investeringen in nieuwbouw en de uitgaven voor exploitatie.

Inventarisatie

Het IHP beschrijft eerst het wettelijk kader en het staand gemeentelijk beleid. Daarnaast krijgen drie nieuwe beleidsonderwerpen aandacht. Het gaat om het onderwerpen doordecentralisatie, wijziging verordening onderwijshuisvesting en de verordening materiele financiële gelijkstelling.

Daarna geeft dit rapport een overzicht van de instellingen voor basisonderwijs, speciaal basisonderwijs en voortgezet onderwijs met kerngegevens als aantal leerlingen, onderwijsaanbod en pedagogische visie. Daarnaast is een overzicht opgenomen van de kerngegevens van de huisvesting, zoals omvang, bouwjaar, bouwkundige en functionele kwaliteit en voorzieningen voor gymnastiek.

De ontwikkeling in leerlingaantallen voor de periode 2009-2028 is (voor het basisonderwijs) per voedingsgebied weergegeven. De onderscheiden voedingsgebieden zijn: Binnenstad en Middengebied, Paauwenburg-Westduin, Lammerenburg, Ritthem en Souburg. In verband met toekomstige ontwikkelingen is het voedingsgebied Scheldekwardier inbegrepen gedacht bij de Binnenstad. Voor twee basisscholen en voor het speciaal basisonderwijs is een voedingsgebied "Vlissingen algemeen" gedefinieerd.

In de periode 2009-2028 blijft de populatie leerlingen in het basisonderwijs nagenoeg gelijk, de populatie in 2028 is slechts ongeveer 1 % kleiner dan in 2009. In de periode 2010-2018 is sprake van een piek met een omvang van ruim 2 %, dit komt overeen met 80 leerlingen.

Als voor het basisonderwijs de huisvesting per 2008-2009 wordt vergeleken met de genormeerde ruimtebehoefte voor het leerlingaantal in 2008-2009, beschikken veel basisscholen over een gebouw dat past bij het leerlingaantal. Enkele scholen beschikken over een te groot gebouw: De Ravenstein, De Houtuyn – De Vlieger, 't Mozaïek, het Vlot loc Waaigat, Het Kompas en de Sint Jozefschool. Deze overcapaciteit wordt gedeeltelijk gebruikt voor verhuur aan kinderopvang en dergelijke. De scholen met een ruimtegebrek zijn: Louise de Colignyschool, Kameleon/Tweemaster en De Wissel.

De school voor speciaal basisonderwijs Het Springtij heeft per 2008-2009 (nog) enige overcapaciteit. Beide scholen voor voortgezet onderwijs hebben een te groot gebouw in vergelijking met de normatieve ruimtebehoefte.

Huisvestingsplan per voedingsgebied

Voedingsgebied: Binnenstad, Middengebied, Scheldekwardier (samengesteld voedingsgebied)

In 2015 zijn de volgende onderwijsvoorzieningen aanwezig in dit voedingsgebied:

- Open Wijschool Middengebied De Combinatie;
- Open Wijschool Scheldekwardier.

Het streven is er op gericht om voor de Open Wijschool Middengebied in 2009 de eerste paal te slaan en ingebruikname in 2011. Reeds beschikbaar gesteld € 10.8 mln.

De betrokken basisscholen beschikken over huisvesting van voldoende capaciteit tot het moment van inhuizen in de nieuwe open wijksschool.

Vanuit de visie van de gemeente op brede scholen en hun wijkfunctie zal in het Scheldekwartier, waar een kleine 2000 woningen komen, een nieuwe brede wijksschool worden opgericht. De basisscholen die nu nog het voedingsgebied Binnenstad verzorgen, zullen in deze nieuwe brede wijksschool onderdak krijgen. Voorzien is ingebruikname in 2014. Ter beschikking te stellen een investeringsbudget van circa € 10 mln.

Als de Brede Wijksschool Scheldekwartier op tijd (dit is: 2014) in gebruik kan worden genomen, zijn tot dat moment geen capaciteitsproblemen te verwachten bij de betrokken basisscholen. Als 2014 niet gehaald wordt, is per 2014 tenminste één lokaal tijdelijke huisvesting nodig.

Voedingsgebied Paauwenburg-Westduin

In 2015 bedienen de twee basisscholen uit de betrokken wijken dit voedingsgebied. De Louise de Colignyschool kent een korte piek in het leerlingaantal. Daarvoor wordt een oplossing geboden door ruimten in het nabijgelegen ROC-gebouw ter beschikking te stellen of noodlokalen te realiseren op het eigen terrein.

Bij beide scholen ontstaat op termijn (2013) leegstand wegens teruglopende leerlingaantallen.

Voedingsgebied Lammerenburg

Drie basisscholen bedienen dit voedingsgebied (waarvan één met een dislocatie), dat blijft tot 2015 ongewijzigd.

De Houtuyn – De Vlieger beschikt over twee onderwijsgebouwen met een overcapaciteit en matige kwaliteit. Op de langere termijn (na de looptijd van dit IHP) is gezamenlijke huisvesting onvermijdelijk.

De Wissel heeft enig ruimtegebrek, doch dit lost op door enige terugloop in leerlingaantallen.

Voedingsgebied: Souburg, Ritthem

In 2015 zijn de volgende onderwijsvoorzieningen aanwezig in dit voedingsgebied:

- Open Wijksschool Souburg-Noord;
- Open Wijksschool Souburg-Zuid;
- Nevenvestiging van De Burcht-Rietheim te Ritthem.

Voor Souburg-Noord is een Voorlopig Ontwerp gereed. Het streven is erop gericht om begin 2010 de eerste paal te slaan, met oplevering in 2011. Voor deze open wijksschool wordt een investeringsbudget ter beschikking gesteld van circa € 10 mln.

Betrokken basisscholen beschikken over voldoende capaciteit tot het moment van ingebruikname van de nieuwbouw.

Voor de Open Wijksschool Souburg-Zuid start de voorbereiding in 2009. De locatie is bepaald bij de Kromwegesingel. Tijdplanning: eerste paal 2010, ingebruikname 2012. Voor deze open wijksschool wordt een investeringsbudget ter beschikking gesteld van circa € 13 mln. , nog nader te bepalen.

De betrokken basisscholen hebben enig ruimtegebrek, gezien de spoedige totstandkoming van de nieuwbouw worden hier geen tijdelijke oplossingen voorzien.

Voedingsgebied Vlissingen algemeen, incl. SBO en VO

Voor de twee basisscholen met de hele gemeente als voedingsgebied blijft de situatie tot 2015 ongewijzigd. De huisvesting van beide scholen is en blijft adequaat.

De school voor speciaal basisonderwijs Het Springtij groeit omdat in de nabij toekomst alle leerlingen van Vlissingen zullen worden opgevangen in de locatie Vlissingen. In 2008-2009 wordt een deel van de Vlissingse leerlingen in Middelburg opgevangen, maar die locatie sluit. Uitbreiding en renovatie is voorzien in 2010. De investering bedraagt € 800.000,-

De school voor voortgezet onderwijs CSW beschikt in 2015 over nieuwbouw ter vervanging van de huidige, bouwkundig en functioneel ongeschikte huisvesting. Gebouwd wordt voor 400 leerlingen, met een investeringsbedrag van € 6.0 mln. (excl terreinkosten à ca. € 0.8 mln.). Uit de mogelijke locaties moet nog een keuze gemaakt worden tussen locatie Dreesstraat (op de plaats van het ROC-gebouw) of locatie Weyevliet. De eerste paal is voorzien in 2011, oplevering in 2012.

Het Scheldemond College is normatief te groot, doch kampt met veel disfunctionele ruimte (onder meer brede gangen zonder de mogelijkheid om die voor andere doeleinden te gebruiken dan de verkeersfunctie). Een deel van het onderwijs vindt plaats in het Technum. De school zal voor de huursom worden gecompenseerd door de gemeente voor een nog nader te bepalen bedrag.

Prioritering, financiële planning en dekking

In totaal is sprake van een zevental projecten in de investeringsfeer:

- Open Wijkschool Middengebied;
- Open Wijkschool Souburg-Noord;
- Open Wijkschool Souburg-Zuid;
- Open Wijkschool Scheldekwardier;
- renovatie en uitbreiding Het Springtij;
- vervangende nieuwbouw CSW;
- vervangende nieuwbouw De Houtuyn – De Vlieger.

Investerings

jaar	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
totaal investeringen	4.200.000	14.600.000	14.500.000	7.000.000	5.000.000	4.500.000	-	4.550.000	-
Beschikbaar in de begroting	16.010.000	10.830.000	800.000	500.000					
kapitaalslasten:									
totaal investeringen	336.000	1.504.000	2.664.000	3.224.000	3.624.000	3.984.000	3.984.000	4.348.000	4.348.000
Beschikbaar in de begroting	1.280.800	2.147.200	2.211.200	2.251.200					

Exploitatie

jaar	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
totaal tijdelijke huisvesting	298.450	135.300	137.300	21.200	-	-	-	-	-
Beschikbaar in de begroting	72.120	73.220	74.370	75.490					
totaal onderhoud en aanpassingen	479.350	480.410	581.520	590.240	431.500	523.500	435.000	437.000	443.000
Beschikbaar in de begroting	479.350	480.410	581.520	590.240					
totaal overig	487.920	476.480	515.920	525.010	-	-	-	-	-
Beschikbaar in de begroting	466.920	476.480	515.920	525.010					

Totaal investeringen en exploitatie

jaar	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
totaal generaal	1.601.720	2.596.190	3.898.740	4.360.450					
Beschikbaar in de begroting	2.299.190	3.177.310	3.383.010	3.441.940					
verschil	697.470	581.120	515.730-	918.510-					

De investeringen zoals in dit IHP voorgesteld zijn nog niet volledig gedekt in de investeringsbegroting. Daarnaast loopt in de exploitatie het benodigde budget voor tijdelijke huisvesting uit de pas met het beschikbare budget in de begroting. Hierover dient politieke besluitvorming plaats te vinden.

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

In 1997 is de onderwijshuisvesting van scholen voor PO (primair onderwijs), VO (voortgezet onderwijs) en speciaal onderwijs gedecentraliseerd van het rijk naar de gemeenten. Gemeenten hebben de wettelijke opdracht te voorzien in adequate huisvesting voor het PO en VO, op basis van een verordening, de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs (VVHO).

Voor de gemeente is het daarom van belang om zicht te hebben op de investeringen voor (vervangende) nieuwbouw, uitbreiding etc. en op uitgaven in het kader van de zorgplicht (onderhoud, jaarlijks huisvestingsprogramma). Een middel hiervoor is een Integraal Huisvestingsplan (IHP).

Daarnaast zijn er maatschappelijke ontwikkelingen die van invloed zijn op het onderwijsproces en mogelijk gevolgen hebben voor de huisvesting. Het kan daarbij gaan om onderwijskundige en/of maatschappelijke ontwikkelingen (bijv. brede scholen, buitenschoolse opvang), de relatie met de voor- en vroegschoolse periode (peuterspeelzalen, voorscholen, VVE) en de verwachte leerlingontwikkeling (prognose).

Een volledig IHP is een door de raad vastgesteld beleidsdocument waarin ook deze ontwikkelingen zijn meegenomen.

In de gemeente Vlissingen is in 2005 een eerste IHP door de raad vastgesteld. Het betrof hier een beperkt IHP, omdat er diverse projecten, wensen en ontwikkelingen waren op het gebied van onderwijshuisvesting. Het IHP 2005 bracht al deze ontwikkelingen (onderscheiden in 5 grote en 5 kleine projecten) in beeld en bepaalde een in overleg met de schoolbesturen tot stand gekomen prioriteitsvolgorde. De financiële vertaling van dit IHP werd in december 2005 in de raad gebracht en jaarlijks betrokken bij de meerjaren investeringsplanning van de gemeente Vlissingen.

Het college heeft in 2005 gekozen voor een beperkt IHP, omdat er op dat moment behoefte was om snel zicht te hebben op de benodigde investeringen voor nieuwbouw en uitbreiding van scholen en brede scholen. Inmiddels is er behoefte aan een meer integraal IHP, waarmee we nu een slag verder kunnen gaan.

Gestart wordt dan vanuit het IHP 2005, dat aan een flinke herziening toe is. Allereerst omdat sommige projecten inmiddels een ander programma kennen dan in 2005. Ten tweede omdat de geraamde investeringen niet geïndexeerd zijn en derhalve mede door opgetreden vertragingen uit de pas lopen met de laatste jaren explosief gestegen prijsontwikkeling in de bouw. Tenslotte is het goed de prioritering nog eens tegen het licht te houden, gezien allerlei ontwikkelingen (leerling-prognoses, andere onderwijsvormen).

1.2 Doelstelling

Dit IHP geeft een actueel overzicht van de onderwijsvoorzieningen in de Gemeente Vlissingen en van de lopende projecten op het gebied van de onderwijshuisvesting. Het brengt problemen en oplossingsrichtingen in kaart en mondt uit in een overzicht van gewenste investeringen.

Daarnaast beschrijft dit IHP het beleid inzake brede scholen en gaat in op enkele bijzondere onderwerpen: doordecentralisatie, de invoering van een nieuwe Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs en invoering van een Verordening materiele financiële gelijkstelling.

1.3 Werkwijze

Het IHP is opgesteld door Advies- en Ingenieursbureau DHV BV in samenwerking met de ambtelijk opdrachtgever, de afdeling Beleid, Strategie & Projecten van de Gemeente Vlissingen. Vanuit de gemeente heeft een projectgroep de totstandkoming van het IHP begeleid.

Ten behoeve van de inventarisatie zijn veel gegevens aangeleverd door de gemeente. Daarnaast hebben gesprekken plaatsgevonden met alle betrokken schoolbesturen of hun vertegenwoordiger en is voor het basisonderwijs en speciaal basisonderwijs een enquêteformulier uitgezet. Diverse schoolgebouwen zijn bezocht.

Opgemerkt wordt dat dit IHP met de daarin opgenomen advisering wordt aangeboden aan college en raad. De politieke besluitvorming die vervolgens plaatsvindt, is uiteraard te vinden in college- en raadsbesluiten en niet in deze versie van het IHP.

2 KADER

2.1 Wettelijk noodzakelijke voorzieningen

Op basis van wet- en regelgeving is aan te geven welke verplichtingen een gemeente heeft voor onderwijshuisvestingsvoorzieningen. De gemeente is verantwoordelijk voor voldoende en adequate huisvesting voor scholen in het primair onderwijs, voortgezet (speciaal) onderwijs en scholen die binnen de wet op de expertise centra vallen. Men spreekt dan van de wettelijke zorgplicht. In het primair en voortgezet onderwijs ligt het eigendom van de accommodaties voor het merendeel bij de gemeenten.

De wettelijke zorgplicht is niet van toepassing op instellingen voor het middelbaar en hoger beroepsonderwijs. Deze instellingen kennen volledige lumpsumbekostiging en zijn zelf volledig verantwoordelijk voor hun huisvesting (beheer, exploitatie, renovatie, uitbreiding, nieuwbouw).

PO

De basis voor de verplichte investeringen in de huisvesting van scholen in het primair onderwijs is te vinden in de wet op het Primair Onderwijs (WPO) en wel in artikel 92 "voorzieningen in de huisvesting". Op basis van de WPO stelt elke gemeente de Verordening Huisvesting Onderwijs vast. Op basis van deze formeel vastgestelde wet- en regelgeving is de gemeente verplicht zorg te dragen voor "voldoende en adequate huisvesting" waarbij de genoemde Verordening de ruimtelijke en financiële normering beschrijft. In diezelfde Verordening is beschreven op basis van welke uitgangspunten en normen gekozen dient te worden voor tijdelijke dan wel semi-permanente of permanente vormgeving van een onderwijsvoorziening. De basis daarvoor is het feitelijke aantal leerlingen op een door het ministerie van onderwijs vastgestelde teldatum en de door de gemeente vastgestelde prognose voor een school. De ruimtebehoefte voor de komende 15 jaar is bepalend voor de omvang van de permanente huisvesting van scholen. Deze omvang moet dan wel minimaal 15 jaar ononderbroken nodig zijn. Als dat niet aantoonbaar is dan kan men kiezen voor tijdelijke voorzieningen dan wel medegebruik van beschikbare ruimten. Het gebruik van tijdelijke voorzieningen kan nodig zijn om de piek in leerlingenaantallen te kunnen huisvesten. Tijdelijke huisvesting mag gewoonlijk voor maximaal 5 jaar worden geplaatst. Bij een periode langer dan 5 jaar gelden zwaardere procedures en zwaardere eisen aan de voorziening

VO

De basis voor de verplichte investeringen in de huisvesting van scholen in het voortgezet onderwijs is te vinden in de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) artikel 76c "Voorzieningen in de huisvesting". Voor scholen in het voortgezet onderwijs betekent dit artikel concreet, dat een gemeente verantwoordelijk is voor nieuwbouw, uitbreiding en het beschikbaar stellen van medegebruiksmogelijkheden op basis van het aantal leerlingen dat ook werkelijk een school bezoekt. Anders dan in het primair onderwijs was tot 1 januari 2005 het bevoegde gezag van de scholen in het voortgezet onderwijs al in hoge mate verantwoordelijk voor het onderhoud en het beheer van de huisvestingsvoorzieningen. Vanaf 1 januari 2005 ontvangt het bevoegde gezag jaarlijks rechtstreeks een vergoeding vanuit de rijksoverheid die toereikend wordt geacht voor alle onderhoud, instandhouding en aanpassingen van en aan een gebouw. Het bevoegde gezag van een school ontvangt dus rechtstreeks de middelen voor het (lange termijn) onderhoud.

Procedureel

Schoolbesturen voor scholen in het primair onderwijs zijn in meerderheid juridisch eigenaar van de accommodaties die men gebruikt. In toenemende mate maken schoolbesturen gebruik van door deskundigen opgestelde meerjaren onderhoudsplannen voor hun gebouwen. Daarin is het onderscheid

opgenomen tussen de componenten waarvoor het schoolbestuur dan wel de gemeente verantwoordelijk is. Zij dienen conform de voorschriften uit de Verordening Huisvesting Onderwijs jaarlijks hun wensen ten aanzien van het (meerjaren) onderhoud aan en aanpassingen en uitbreiding van de gebouwen in bij een gemeente. Die aanvragen worden door een gemeente getoetst aan de eisen die in de Verordening zijn opgenomen. Rekening houdend met de beschikbare middelen (budgetplafond) wordt na overleg met de betrokken besturen in het wettelijk verplicht gesteld "Op Overeenstemming Gericht Overleg" het huisvestingsprogramma en overzicht voor een kalenderjaar door het College vastgesteld.

De voor 1997 nog bestaande constructie van "ingrijpend, renovatief onderhoud" dan wel vervangende nieuwbouw op basis van een cyclus van 40 jaar is uit de wet- en regelgeving verdwenen. Gebouwen kunnen na veertig jaar economisch zijn afgeschreven. Technisch hoeven de gebouwen daarmee nog niet afgeschreven te zijn. Structureel uit te voeren bouwkundige inspecties van gebouwen en uitvoeringswerkzaamheden op basis van een meerjaren onderhoudsplanning (MOP) leiden er toe, dat gebouwen in technisch, bouwkundig opzicht een veel langere levensduur hebben. Veranderende onderwijsconcepten en andere, nieuwe eisen vanuit onder meer arbo-wetgeving, milieueisen en veiligheidseisen kunnen aanpassingen aan een gebouw noodzakelijk maken.

Voor een weergave van de voor de huisvesting genoemde relevante wetsartikelen verwijzen we naar bijlage 1.

Investerings

Zoals hierboven is aangegeven is er op basis van de wet- en regelgeving voor onderwijshuisvesting een verplichting voor een gemeente zorg te dragen voor voldoende en kwalitatief aanvaardbare voorzieningen voor de sectoren primair onderwijs tot en met het voortgezet onderwijs.

Voor het primair onderwijs geldt tevens dat een gemeente als eigenaar van een accommodatie verantwoordelijk is voor het instandhoudingonderhoud van het gebouw, ook genoemd "de buitenkant" van het gebouw.

Scholen voor voortgezet onderwijs (en praktijkscholen) worden rechtstreeks vanuit de rijksoverheid bekostigd voor het beheer, het onderhoud, aanpassingen en de instandhouding van het schoolgebouw. Zowel voor het gebruikers- als voor het eigenaargedeele, c.q. zowel voor de "binnenkant als voor de buitenkant" van de gebouwen. De gemeente heeft behalve de zorg voor voldoende onderwijshuisvesting verder geen financiële relatie met de scholen voor het voortgezet onderwijs.

Geldstromen en verantwoordelijkheden in schema:

Voorziening	PO	VO	MBO	HBO
Onderhoud binnenkant	SB	SB	SB	SB
Onderhoud buitenkant en renovatieactiviteiten	GEM	SB	SB	SB
Nieuwbouw, uitbreiding en tijdelijke huisvesting	GEM	GEM	SB	SB

SB = schoolbestuur, ontvangt hiervoor middelen rechtstreeks van het rijk

GEM = gemeente, vanuit de algemene uitkering gemeentefonds, kader: Verordening Huisvesting Onderwijs.

2.2 Maatschappelijke voorzieningen zonder wettelijke basis

Kindgerelateerde voorzieningen

Peuterspeelzalen, kinderdagopvang en voor- en naschoolse opvang worden verzorgd door afzonderlijke, daartoe uitgeruste instellingen. Deze instellingen ontvangen hun inkomsten meestal uit een combinatie van bijdragen van ouders en subsidie. Uit deze inkomsten dienen zij de huisvestingslasten (meestal huur) te dragen.

Wat betreft de ontwikkeling van jonge kinderen speelt de VVE een steeds belangrijker rol. Vroeg- en Voorschoolse Educatie is bedoeld voor kinderen van 2 tot en met 5 jaar, die kans hebben op een (taal)achterstand. Deze programma's kennen subsidiëring door de gemeente, ook voor de huisvestingscomponent. Zo wordt in de Open Wijkschool Middengebied een extra lokaal gecreeërd voor de voorschool van De Ravenstein.

Sport

Naast verplichte lessen in bewegingsonderwijs in het primair en voortgezet onderwijs is er vanuit al dan niet georganiseerde sportorganisaties vraag naar binnen- en buitensportaccommodaties. Het deelnemen aan verschillende vormen van (top)sport levert een bijdrage aan een gewenste en in vele opzichten "gezonde" samenleving. De gemeente Vlissingen stimuleert het sportief bewegen door te zorgen voor goede en voldoende accommodaties, door het aanbieden van sportbuurtwerk en sportactiviteiten in de VSD (Verlengde schooldag).

Brede school

De wettelijke zorgplicht voor het onderwijs en de hiervoor genoemde maatschappelijke voorzieningen komen bijeen in de brede school. Vlissingen staat de ontwikkeling van brede scholen voor. De gemeente Vlissingen beschrijft de brede school als: "Een netwerk van onderwijs, welzijn en zorg voor kinderen, jongeren en volwassenen in de wijk. Dit netwerk heeft ten doel de actieve deelname van de doelgroep aan de samenleving te bevorderen, een goede dagindeling te bieden, mogelijke achterstanden weg te nemen en hun sociale competentie te vergroten." Meer over het brede schoolbeleid in hoofdstuk 3.

3 BELEID

In dit hoofdstuk komt eerst het staand beleid van de gemeente Vlissingen op het gebied van onderwijshuisvesting aan bod.

Vervolgens krijgen drie nieuwe beleidsonderwerpen aandacht: doordecentralisatie, invoering nieuwe verordening en tenslotte de verordening materiële financiële gelijkstelling.

3.1 Staand beleid gemeente Vlissingen

3.1.1 Algemeen beleid

De gemeente Vlissingen wenst invulling aan haar zorgplicht ten aanzien van het onderwijs te geven door onder meer het realiseren en in stand houden van kwalitatief goed geoutilleerde schoolgebouwen. Dit vanuit de overtuiging dat goede huisvesting het behalen van goede resultaten in het onderwijs bevordert. Goed onderhouden gebouwen met een passend binnenmilieu zorgen voor een plezierig werk- en leerklimaat.

Bij nieuwe ontwikkelingen wordt rekening gehouden met de spreiding van het onderwijsaanbod in de gemeente, alsook van voorzieningen van kinderopvang en gymnastiekzalen. De gemeente staat daarbij de ontwikkeling van brede scholen voor (zie 3.1.2).

Tegelijkertijd dient een en ander verwezenlijkt te worden binnen de financiële kaders die er zijn. De gemeente Vlissingen volgt wat dat betreft de normeringen zoals opgenomen in de modelverordening voorzieningen huisvesting onderwijs. Deze normvergoedingen worden jaarlijks door de VNG geïndexeerd.

3.1.2 Brede schoolbeleid

Wat verstaan we onder een brede school?

Een brede school is een netwerk van onderwijs, sport, kunst en cultuur, kinderopvang, welzijn en zorg voor kinderen, jongeren en volwassenen in de wijk. Dit netwerk heeft ten doel de actieve deelname van de doelgroep aan de samenleving te bevorderen, een goede dagindeling te bieden, mogelijke achterstanden weg te nemen en sociale competenties te vergroten.

De essentie van een brede school is naast samenwerking en geregeld overleg, een gezamenlijke pedagogische visie en een doorgaande lijn in de werkwijze.

Multifunctionele accommodatie?

Een brede school is dus niet alleen een school of niet alleen een gebouw. Huisvesting van voorzieningen onder één dak in een Multi Functionele Accommodatie (MFA) is geen vereiste (omgekeerd is een MFA niet per definitie een brede school). Voor het beter kunnen realiseren van de gezamenlijke doelstellingen, maar ook vanuit het oogpunt van flexibel gebruik van ruimten, heeft het wel de voorkeur om brede scholen te huisvesten in multifunctionele gebouwen.

Dé brede school bestaat niet.

Een brede school is altijd maatwerk. De activiteiten van de partners in een brede school zijn afhankelijk van de behoeften in die wijk. De inhoud kan bestaan uit een breed scala van activiteiten voor kinderen, jongeren, ouders, buurtbewoners en/of andere doelgroepen.

Het onderwijs is dé kernpartner binnen de brede school. Scholen richten zich in eerste instantie op hun kerntaak: goed onderwijs geven. Maar daarnaast hebben scholen tevens een maatschappelijke functie, zoals het bevorderen van burgerschapscompetenties bij kinderen, het ondersteunen van ouders of het

bevorderen van de sociale cohesie in de wijk. Scholen kunnen dit niet alleen en werken daarom samen met andere partijen.

Er kunnen activiteiten onder schooltijd plaatsvinden zoals voor- en vroegschoolse educatie, leesbevordering en maatschappelijke stages, en naschoolse activiteiten rond kunst, sport, media, ict, natuur en milieu. Voor ouders en wijkbewoners kunnen er ook activiteiten in de brede school zijn, zoals opvoedingsondersteuning, volwasseneneducatie, ict- en taalcursussen. Vaak is hiervoor dan ook een ruimte in de brede school beschikbaar. Welzijnswerk of wijkorganisaties kunnen een rol spelen bij de uitvoering van de activiteiten.

Vanuit de invalshoek 'de brede school als dagarrangement' vinden er allerlei vormen van opvang plaats voor en na schooltijd, tussen de middag en tijdens vakanties. Hierdoor kunnen ouders makkelijker hun werk met de zorg voor hun kinderen combineren.

Landelijk Brede schoolbeleid

Het aantal brede scholen moet worden uitgebreid. Dat was een van de afspraken die het rijk en de gemeenten in juni 2007 maakten in het bestuursakkoord. De regering wil daarvoor alle ruimte geven aan lokale initiatieven en besluitvorming. Daarbij wil ze de samenwerking stimuleren middels de "*Impuls Brede Scholen, Sport en Cultuur*", die vanaf 2009 van kracht is.

Voor kinderen van 0 tot 12 jaar zijn er in 2007 zo'n 1000 brede scholen (13% van de scholen in 75 procent van de 443 gemeenten). Het gaat om brede scholen in allerlei typen wijken; van nieuwbouwwijk tot achterstandswijk in stedelijke gebieden, maar ook in kleinere dorpskernen.

In 2007 gaven 350 schoollocaties voor voortgezet onderwijs aan dat ze een brede school zijn of voorbereiden. Dit is bijna 30% van alle scholen voor voortgezet onderwijs. (Uit Jaarbericht Brede scholen 2007, Oberon).

Brede schoolbeleid in Vlissingen

In Vlissingen is gekozen voor de naam *Open Wijkschool* voor de brede school, omdat de brede school het kloppend hart van de wijk dient te zijn. Het is een laagdrempelige voorziening waar wijkbewoners makkelijk naar binnen lopen en waar interessante en zinvolle activiteiten plaatsvinden. Met deze naam benadrukt de gemeente dat het haar bedoeling is dat participanten niet alleen intern gericht zijn, maar juist open naar buiten met een centrale functie voor zowel de leerlingen, als ook voor de ouders en andere wijkbewoners op het gebied van onderwijs, welzijn en zorg. En daarmee is meteen de belangrijkste voorwaarde genoemd die aan deelname aan de Open Wijkschool wordt gesteld: de partners dienen voor samenwerking te gaan, startend vanuit het Face to Face scenario! Dit om de genoemde doelen te kunnen realiseren.

Bij de Open Wijkscholen draait het vooral om het vergroten van de ontwikkelingskansen van het kind.

Concrete doelen zijn:

- het verbeteren van de leerprestaties;
- het verrijken van de vrijetijdsbesteding;
- het vergroten van de sociale competentie;
- zorgen dat leerlingen zich verbonden voelen met de school en de omgeving;
- zorgen voor veiligheid, het versterken van de sociale cohesie en het optimaliseren van voorzieningen in de wijk.

Er zijn reeds meerdere initiatieven tot samenwerking. In het middengebied vormen de scholen Ravenstein, Het Vlot en St. Jozefschool al jaren een brede school in de betekenis van netwerk. Het fysiek samengaan in een Open Wijkschool wordt voorbereid.

Ontwikkelingen in de richting van een Open Wijkschool vinden plaats in Oost-Souburg (in Noord: Het Kompas en 't Mozaïek; in Zuid: Tweemaster/Kameleon en De Burcht-Rietheim).

In het plan Scheldekwartier wordt eveneens rekening gehouden met de fysieke plek voor een Open Wijkschool, waar de in het centrum gelegen scholen (Het Vlot en Frans Naereboutschool aan de Grote Markt, De Branding) in op kunnen gaan.

In het VO ontwikkelt het Scheldemond College zich steeds meer tot brede school.

De gemeente Vlissingen kiest bij de Open Wijkschool voor een Multi Functionele Accommodatie, waarbij de functies zich laten samenvatten met de begrippen:

- *Ontmoeting*: de realisatie hiervan zal plaatsvinden door activiteiten gericht op sociale integratie en leefbaarheid, cursussen en sportbuurtwerk. Ook de op te nemen mediatheek vervult hierbij een belangrijke rol.
- *Preventie en afstemming*: achterstanden van kinderen wegnemen en de sociale competentie vergroten door samenwerking met partners uit de kinderopvang, speciaal basisonderwijs en gezondheidszorg. Hiermee wordt invulling gegeven aan preventieve taken ten aanzien van jeugd en gezin uit de WMO. Voor ouders, kinderen en jongeren die advies of hulp nodig hebben kan er in een brede school schoolmaatschappelijk werk zijn, jeugdzorg, spreekuur van het consultatiebureau, e.d.
- *Afstemming* wordt mede gerealiseerd door een samenhangend en doorlopend aanbod van onderwijs, opvang en vrijetijdsvoorzieningen waarvan kinderen en ouders naar eigen keuze gebruik kunnen maken; een dagarrangement.

In iedere wijk zal de Open Wijkschool haar eigen gezicht krijgen en zullen de betrokkenen een keuze maken uit bovengenoemde functies. Elke Open Wijkschool zal bestaan uit minimaal twee partners die samenwerken, te weten de kinderopvang (meestal buitenschoolse opvang en/of peuterspeelzaal en/of voorschool) en één of meer scholen voor basisonderwijs.

Brede VO-scholen

Landelijk gesproken vinden brede vo-scholen net als brede basisscholen maatschappelijke ontwikkelingen en ontwikkelkansen voor leerlingen een belangrijke aanleiding om een brede school te beginnen. Sociale participatie bevorderen en voorbereiden op de maatschappij zijn de belangrijkste doelstellingen.

Ook de Vlissingse VO-scholen geven in hun beleidsvisie aan samenwerking met derden (en met elkaar) belangrijk te vinden. Samenwerkingspartners zijn onder andere gemeente, schoolmaatschappelijk werk, zorgaanbieders, sportverenigingen en politie. Tevens wordt verdere samenwerking met het mbo voorgestaan, bijv. in de sector techniek. Het aangeboden activiteitenpakket bestaat grotendeels uit de disciplines kunst, cultuur en sport. Daarnaast staan ook educatieve activiteiten, zorg en extra begeleiding op het programma. Talentontwikkeling staat hoog op de prioriteitenlijst. Scholen vinden het belangrijk om leerarrangementen aan te bieden die binnen- en buitenschools leven met elkaar combineren en zo het talent van hun leerlingen te stimuleren.

Realisatie doelen Open Wijk scholen door samenhang in beleid, regie en coördinatie

In diverse publicaties (Stadscoers 2010, Onderwijsnota) heeft de gemeente Vlissingen uitgesproken dat zij werk wil maken van de invoering van Open Wijk scholen. Een belangrijke succesfactor ten aanzien van de samenwerking hierbij is de aanstelling van een coördinator die de verbinding tussen de partners legt, zorg draagt voor goede communicatie, activiteitenplanningen maakt (inclusief begroting, evaluatie en afrekening) en kwaliteitscriteria met de partners vaststelt.

De hiervoor genoemde "Impuls Brede Scholen ..." biedt structurele financiële ondersteuning via het gemeentefonds vanaf 2009. Met de inzet van deze middelen kunnen zogenaamde combinatiefunctionarissen worden aangesteld die op het snijvlak van onderwijs, sport en cultuur bijdragen aan het oplossen van sociaal maatschappelijke knelpunten.

Door de impuls gelden ontstaat structureel ruimte voor de aanstelling van een brede schoolcoördinator voor Vlissingen. Onder regie van de gemeente zal de coördinator zorg dragen voor een kwaliteitsimpuls ten aanzien van de samenwerking in de Open Wijk scholen.

3.2 Doordecentralisatie

Doordecentralisatie vindt plaats wanneer een gemeente huisvestingstaken en –middelen van een school geheel of gedeeltelijk overdraagt aan deze school. Daardoor gaat de verantwoordelijkheid voor de onderwijshuisvesting, onder overeengekomen randvoorwaarden, over van gemeente naar schoolbestuur. Dat laat onverlet dat de wettelijke zorgplicht voor de huisvesting van scholen in alle gevallen bij de gemeente blijft.

Volledige doordecentralisatie komt tot stand als een gemeente alle huisvestingstaken overdraagt. Dat houdt in dat het economisch eigendom van grond en gebouwen wordt overgedragen en de gemeente afziet van het economisch claimrecht¹. De school wordt daarmee volledig verantwoordelijk voor bouw, onderhoud en financiering van haar gebouw(en).

Omdat de gemeente vanwege haar wettelijke zorgplicht grip wil houden op het onderwijsaanbod, wordt in de praktijk vaak gekozen voor een regeling, waarbij verkoop niet mag geschieden zonder het eerst aan de gemeente te hebben aangeboden.

Bijlage 2 geeft motieven en bezwaren zoals die in het veld worden gehoord.

Bij doordecentralisatie gaat het in hoofdzaak om het regelen van twee gebeurtenissen:

- de overdracht van het economisch claimrecht van gemeente naar onderwijsinstellingen en de afrekening van de boekwaarde;
- de jaarlijkse vergoeding aan de onderwijsinstellingen uit de uitkering onderwijshuisvesting uit het gemeentefonds.

De overdracht van het economisch claimrecht heeft uitsluitend betrekking op het moment van invoering van de doordecentralisatie. Op tijdstip nul ontvangt de gemeente een vergoeding van de onderwijsinstellingen en draagt zij het vastgoed incl. grond over aan deze instellingen. Het gaat daarbij om de boekwaarden van het vastgoed, zoals dat op het tijdstip van invoering in de gemeenteboeken staat.

---

¹ Economisch claimrecht wil zeggen dat het eigendom terugvalt aan de gemeente als een schoolgebouw buiten gebruik wordt gesteld.

Vervolgens keert de gemeente de onderwijsinstellingen jaarlijks een vergoeding uit voor de huisvesting. Kenmerkend voor doordecentralisatie is dat deze uitkering beleidsarm geschiedt: de uitkering is conform de van tevoren vastgelegde afspraken en is niet afhankelijk van gemeentebestuur.

De schoolbesturen is gevraagd hoe zij staan tegenover doordecentralisatie. De scholen voor voortgezet onderwijs geven aan voorstander te zijn, mits de voorwaarden helder en billijk zijn. De schoolbesturen in het primair onderwijs zijn veel minder enthousiast en nemen over dit onderwerp een afwachtende houding aan.

Nader onderzoek naar en uitwerking van doordecentralisatie voor de VO-scholen in Vlissingen is nodig. Mogelijk zijn de betrokken scholen bereid om dit onderzoek (mede) te financieren. Dit onderzoek zal in overleg met beide scholen in gang worden gezet. De eerste stap daarin neemt de gemeente door haar visie ten aanzien van doordecentralisatie te expliciteren.

Enkele punten vragen bijzondere aandacht:

- de twee betrokken scholen verkeren op het gebied van huisvesting in een volstrekt verschillende positie: het Scheldemond College is gehuisvest in gebouwen van nog geen 20 jaar oud, het CSW is dringend toe aan vervanging van haar huidige huisvesting, die ruim 40 jaar oud is;
- doordecentralisatie voor alleen het VO-onderwijs heeft ook gevolgen voor het primair onderwijs, omdat immers bij doordecentralisatie van het VO een deel van de bij de gemeente beschikbare middelen structureel naar het VO vloeien. Het primair onderwijs dient dan ook als waarnemer bij dit onderzoek betrokken te worden.

Vertrekpunt voor de financiële gegevens:

- de boekwaarde, die rust op de gebouwen en terreinen bedraagt per 31 december 2008:

alle bedragen in €	Scheldemond College	CSW
gebouw(en) en terrein	2.378.923,15	186,392,47

- in de uitkering gemeentefonds bedraagt het fictieve budget onderwijshuisvesting, maatstaf Leerlingen VO in 2008: € 732.417,08
Dit komt neer op een bedrag van € 462,09 per leerling VO.

3.3 Invoering nieuwe verordening

De Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) brengt ten behoeve van haar leden een Modelverordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs uit. Deze Modelverordening bevat bijlagen, waarin zij onder meer beschrijft hoe de capaciteit van schoolgebouwen vastgesteld kan worden en hoe groot de ruimtebehoefte van een school is. Voor het Primair Onderwijs (PO) en Speciaal Onderwijs (SO) is deze capaciteits- en ruimtebehoeftebepaling op ingrijpende wijze veranderd.

Doel van deze operatie is:

- de verordening wordt eenvoudiger in het gebruik;
- schoolbesturen worden flexibeler bij de inzet van de beschikbare vierkante meters;
- het wordt voor gemeenten eenvoudiger keuzes te maken voor eigen beleid.

De omwerking van oud naar nieuw ruimtebehoeftemodel geschiedt (macro) budgettair neutraal.

Voor het PO en SO wordt de ruimtebehoefte in het nieuwe model berekend uit een vaste voet en een aantal m² per leerling. De relatie met aantal groepen of groepsgrootte vervalt. Verder wordt tijdelijke huisvesting alleen nog maar in verband gebracht met de tijdelijkheid van ruimtebehoefte (een tijdelijke piek in leerlingenaantal); de relatie tussen tijdelijke huisvesting en de aanwezigheid van gewichtenleerlingen vervalt. De capaciteit wordt uitgedrukt in m² bvo.

Naar alle waarschijnlijkheid zal vrijwel elke gemeente deze nieuwe modelverordening adopteren. Om te komen tot een goed invoering zijn de volgende stappen van belang:

- een goede nulmeting bvo's gebouwen, deze stap wordt in dit IHP ingevuld;
- pas eventuele correcties voor het bvo toe wegens lay-out van de gebouwen, of vanwege medegebruik;
- herbevestig eventuele oude afspraken;
- leg de status van lopende projecten en reeds toegewezen budgetten vast;
- controleer de budgettaire neutraliteit op gemeenteniveau.

Bij wijze van vingeroefening is een eerste doorrekening gemaakt van de ruimtebehoefte in het basisonderwijs als ware de nieuwe verordening al van toepassing. De uitkomsten verschillen in beperkte mate met die van de huidige verordening. Geen van de hierna geformuleerde conclusies over de huisvestings situatie per voedingsgebied zou veranderen als de nieuwe berekeningswijze zou zijn toegepast.

De gemeente Vlissingen bereidt in 2009 de invoering van de nieuwe verordening voor. Het streven is erop gericht deze verordening in 2010 in werking te stellen.

3.4 Verordening materiële financiële gelijkstelling

Een Verordening materiële financiële gelijkstelling (mfg) geeft gemeenten een instrument om gericht aanvullend beleid te voeren met betrekking tot personele en materiele voorzieningen.

Het staat gemeenten vrij om boven op de rijksvergoeding extra middelen beschikbaar te stellen. Voor gemeenten die geen openbare school in stand houden (dat wil zeggen: schoolbestuur zijn) geldt dat als zij extra middelen ter beschikking willen stellen, zij dat op basis van een Verordening mfg moeten doen. De gemeente Vlissingen hoort ook bij deze groep.

De werking van een verordening mfg houdt in dat:

- goed beschreven is waarvoor precies een aanvraag (en een toekenning) mogelijk is, het gaat om specifieke zaken of een concrete activiteit (voorbeelden hieronder)
- alle schoolbesturen op volstrekt gelijkwaardige manier behandeld worden, nl. elk schoolbestuur is in staat om een aanvraag te doen en toegekend te krijgen als voldaan wordt aan voorwaarden die in de mfg verordening staan (geen onderscheid tussen openbaar en bijzonder onderwijs)
- er is sprake van objectieve beoordelingsmaatstaven.

Daarom is ook duidelijk waarom de Verordening mfg verplicht is als een gemeente extra uitgaven wil doen en geen openbare school in stand houdt: schoolbesturen worden gelijk behandeld en krijgen daar ook garanties voor. Als een bepaalde activiteit bij de ene school leidt tot een extra toekenning, en deze situatie is op een andere school (lees: bij een ander schoolbestuur) ook van toepassing, dan kan dat andere schoolbestuur met precies even veel recht die extra toekenning aanvragen. Op deze wijze ontstaat dezelfde type rechtszekerheid en transparantie, als die bereikt wordt met de Verordening onderwijshuisvesting.

Voorbeelden van aanvullend beleid: schoolzwemmen in het basisonderwijs, vervoer van leerlingen naar gymlokalen, schoollogopedische diensten, museumbezoek, diensten van de openbare bibliotheek, natuurlessen via kinderboerderijen, sportklassen, ouderlokalen met speel-o-theek, voorziening instandhouding nevenvestiging (een nevenvestiging komt in aanmerking voor $\frac{3}{4}$ instandhouding door het rijk. Zowel voor de materiele als personele middelen kan de gemeente dit aanvullen).

Voor de onderwijshuisvesting in Vlissingen bestaan voorbeelden van extra uitgaven, die wel als redelijk worden beschouwd maar strikt genomen niet gedekt worden door de Verordening onderwijshuisvesting:

- de Louise de Colignyschool wordt voorzien van extra noodhuisvesting ondanks dat de minimale duur van de piek kleiner is dan de in de verordening beschreven 4 jaar;
- de aanschaf van airco's voor Het Kompas;
- de Franciscusschool wordt feitelijk als hoofdvesting beschouwd terwijl formeel van een nevenvestiging sprake is (van een school in een andere gemeente);

- de gemeente accepteert dat het Scheldemond College ruimtegebrek heeft, ondanks dat het gebouw van deze school conform Verordening onderwijshuisvesting te groot is.

Ook buiten de huisvesting ondersteunt de gemeente het onderwijs met extra middelen, bijvoorbeeld voor participatie en voor schoolzwemmen.

In 2009 zullen stappen worden ondernomen om te komen tot invoering van een Verordening Materiele financiële gelijkstelling per 1 januari 2010.

4 KERNGEGEVENS

4.1 Overzicht onderwijsinstellingen

De gemeente Vlissingen telt 15 basisscholen, één school voor speciaal basisonderwijs en twee scholen voor voortgezet onderwijs. Bij deze scholen zijn 8 besturen betrokken.

De tabel geeft een overzicht. Soms vormen twee scholen formeel één instelling en hebben dan ook hoofdvesting en een dislocatie². Als sprake is van afzonderlijke prognosegegevens voor beide scholen, dan krijgen beide scholen een afzonderlijke vermelding. In geval de prognosegegevens steeds voor beide scholen gezamenlijk worden opgesteld, is de combinatieschool vermeld.

bestuur	school	BRIN
Basisscholen		
Archipel Scholen Walcheren	De Branding	15TF
	Frans Naereboutschool	15VN02
	De Ravenstein	15VN
	De Houtuyn – De Vlieger	15JI (01)
	Theo Thijssen-Paauwenburgschool	14IP
	Kameleon/Tweemaster	15AU (01)
	't Mozaïek	15 OJ
Perspectief, Vereniging voor PC/RK basisonderwijs	Het Vlot loc. Bloemenlaan	11JV
	Het Vlot loc. Waaigat	11JV01
	De Wissel	12FB (01)
	Louise de Colignyschool	11VK
	De Burcht -Rietheim	10XE
	De Burcht-Rietheim loc Ritthem	10XE01
	Het Kompas	12FY (01)
Stichting Prisma	Sint Jozefschool	10QA
	Franciscusschool*	09AS01
Schoolvereniging op reformatorische grondslag te Vlissingen	Graaf Jan van Nassauschool	03IA
Vlissingse Schoolvereniging	VSV	04SC
Speciaal basisonderwijs		
Stichting Respont	Het Springtij	16OU
Voortgezet onderwijs		
Stichting Scheldemond College	Scheldemond College	16YC
Christelijke Scholengemeenschap Walcheren	CSW Bestevaer	03XS03

² Er is verschil tussen een dislocatie en een nevenvestiging.

Er is sprake van een nevenvestiging als deze bij ministeriële beschikking is aangewezen. Voor de huisvesting wordt een nevenvestiging op dezelfde wijze benaderd als een hoofdvesting: er bestaat ook recht op ruimte voor overheadfuncties.

Van een dislocatie is sprake als eenvoudigweg een deel van de onderwijsruimten in een ander gebouw gehuisvest is. Slechts voor het hoofdgebouw bestaat recht op overheadruimte.

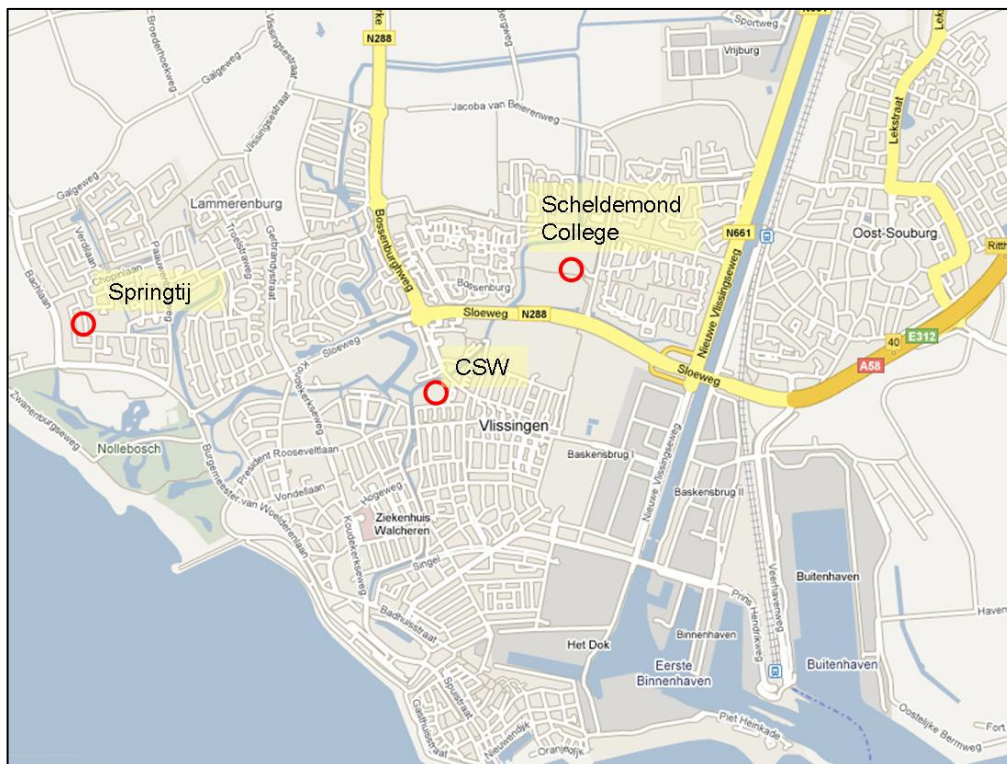
* De Franciscusschool is dislocatie, de hoofdvestiging van deze school staat in Middelburg. Materieel wordt de Franciscusschool beschouwd als een nevenvestiging.

De volgende basisscholen hebben de status: "dislocatie" : Frans Naereboutschool, De Vlieger, Kameleon, De Wissel locatie Kleiweg, Het Kompas locatie Roerstraat, Het Vlot loc. Waaiyat.

De Burcht-Rietheim loc. Ritthem is een nevenvestiging.

CSW Bestevaer is een nevenvestiging.

De figuren geven de spreiding van de voorzieningen over de gemeente weer.

4.2 Kerngegevens per school, Bijlage 3

Bijlage 3 geeft per school een overzicht van de kerngegevens. Dit betreft gegevens over het onderwijs, gegevens over de onderwijsgebouwen en een eigen beoordeling door de schoolbesturen van de kwaliteit van onderwijsgebouwen.

4.2.1 Onderwijs

De bijlage geeft een overzicht per onderwijsinstelling van kwantitatieve en kwalitatieve gegevens over het onderwijs, dat de school verzorgt.

Het gaat daarbij om:

- aantal leerlingen per 1 oktober 2008
- aantal gewichtleerlingen (alleen voor basisonderwijs)
- aantal groepen (niet voor het voortgezet onderwijs)
- gehanteerde maximale groepsgrootte (niet voor het voortgezet onderwijs)
- wachtlijstgegevens (niet voor het voortgezet onderwijs)
- aanbod (alleen voor het voortgezet onderwijs)
- pedagogische visie
- ondersteunende medewerkers (niet voor het voortgezet onderwijs)
- contacten met instellingen buiten het onderwijs, zoals kinderopvang, sport

4.2.2 Basisgegevens onderwijsgebouwen

De bijlage geeft tevens een overzicht van de basisgegevens van de schoolgebouwen.

Het gaat daarbij om:

- adresgegevens, dislocaties
- bruto vloeroppervlak (bvo), bouwjaar
- beschikbare onderwijsruimten
- ruimten, feitelijk onttrokken aan de onderwijsfunctie wegens medegebruik door anderen
- aard van het gebouw / de gebouwen (permanent of tijdelijk)
- uitbreidingsmogelijkheden
- speelterrein
- gerealiseerde onderwijskundige vernieuwingen
- voorzieningen gymnastiek

De bruto vloeroppervlakken zijn recent opgemeten, echter daar waar sprake is van (voorgenomen) nieuwbouw wordt het bvo van de nieuwbouwsituatie in aanmerking genomen.

In Vlissingen heeft geen enkel schoolbestuur voor eigen rekening (aanvullende) huisvesting gerealiseerd.

4.2.3 Beoordeling kwaliteit onderwijsgebouwen door schoolbesturen

Alle onderwijsinstellingen zijn in gesprekken en door middel van een vragenlijst ((speciaal) basisonderwijs) gevraagd te reflecteren op de functionele en bouwkundige kwaliteit van de hen ter beschikking staande schoolgebouwen in Vlissingen.

De resultaten zijn ook opgenomen in de bijlage. Bij deze eigen beoordeling spelen vragen als:

- past het gebouw bij de onderwijsvisie?
- heeft het gebouw een heldere structuur?
- is het gebouw toegankelijk voor mindervaliden?
- is het gebouw veilig?
- wat is de beoordeling van de bouwkundige staat?
- is een goede exploitatie haalbaar?
- is er sprake van vandalismegevoeligheid?
- is de verkeerssituatie veilig?

4.3 Leerlingprognoses

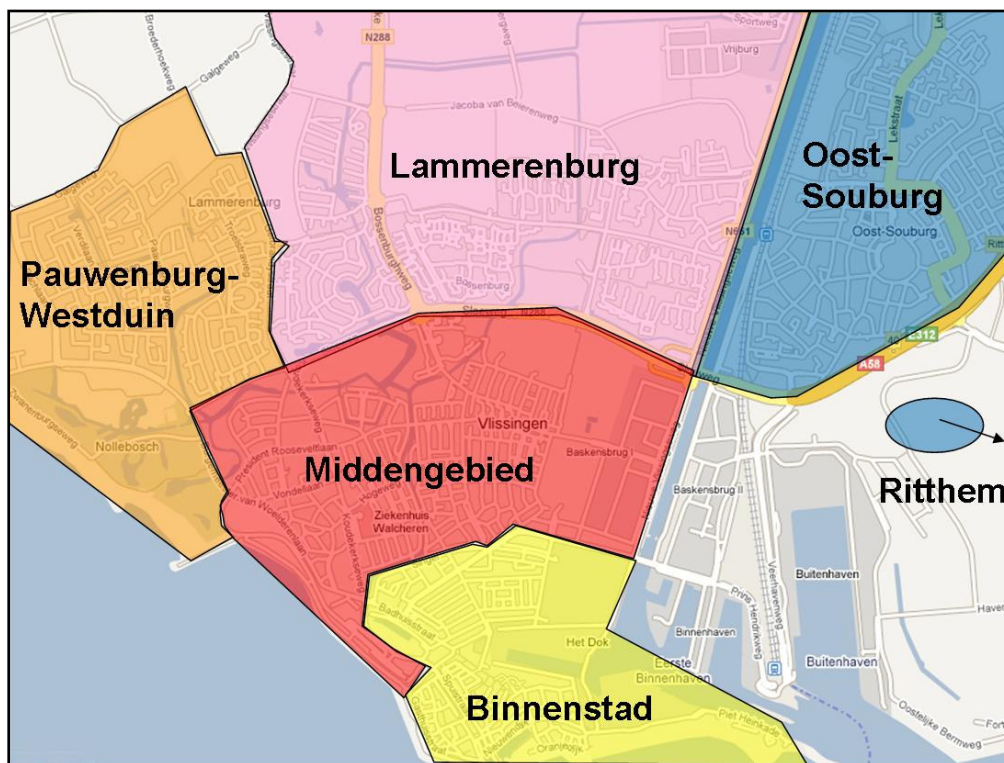
Basisonderwijs

Stadsmonitor Vlissingen, de onderzoeksafdeling van de Bibliotheek Vlissingen, stelt de leerlingprognoses op. Deze ontwikkelt zij op basis van demografische ontwikkelingen en voorziene wijzigingen in het woningbestand.

De prognose voor de basisscholen uit de gemeente Vlissingen voor de periode 2009-2026 zijn opgenomen in bijlage 4. De cijfers voor 2009 zijn de telgegevens per 1 oktober 2008, dit zijn bekende en vastgestelde getallen.

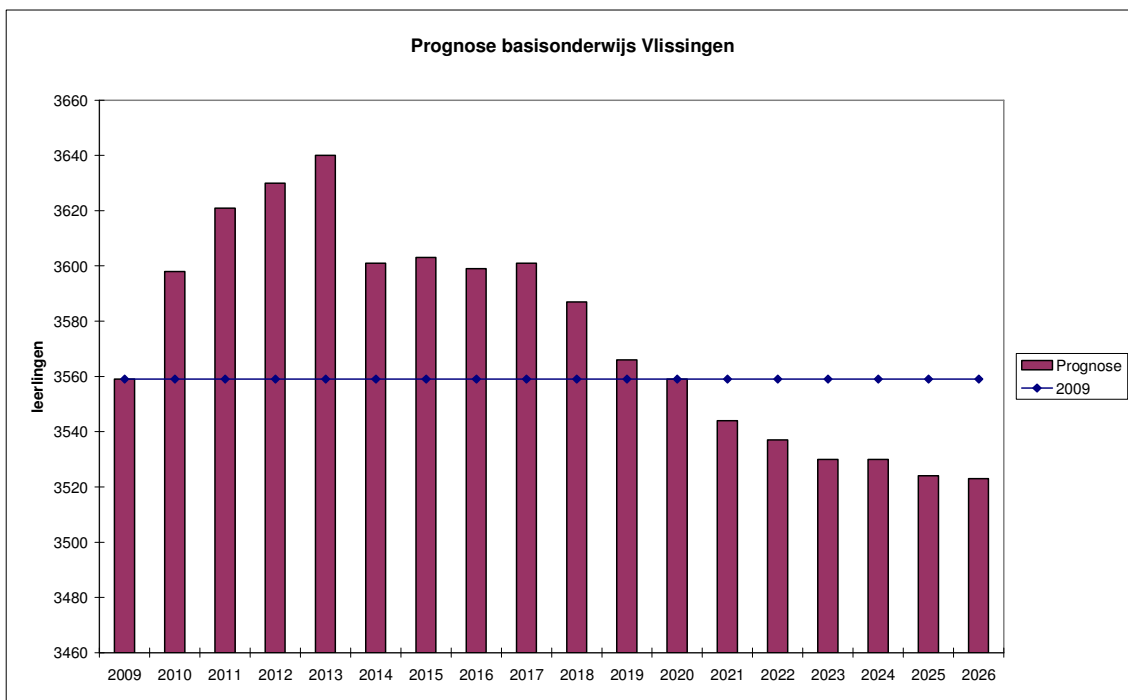
Besturen geven soms aan dat er belangrijke verschuivingen plaatsvinden in het keuzegedrag van ouders. De correctheid van de argumentatie laat zich moeilijk bewijzen of betwisten. Richtsnoer moet zijn de door demografische gegevens (met medeneming van effecten van geplande woonontwikkelingsgebieden) tot stand gekomen prognoses.

Vlissingen onderscheidt acht voedingsgebieden, de onderverdeling van scholen naar voedingsgebied is weergegeven in onderstaande tabel. Voor De Branding is een afzonderlijk voedingsgebied gedefinieerd, omdat deze school zowel de binnenstad als het middengebied bedient

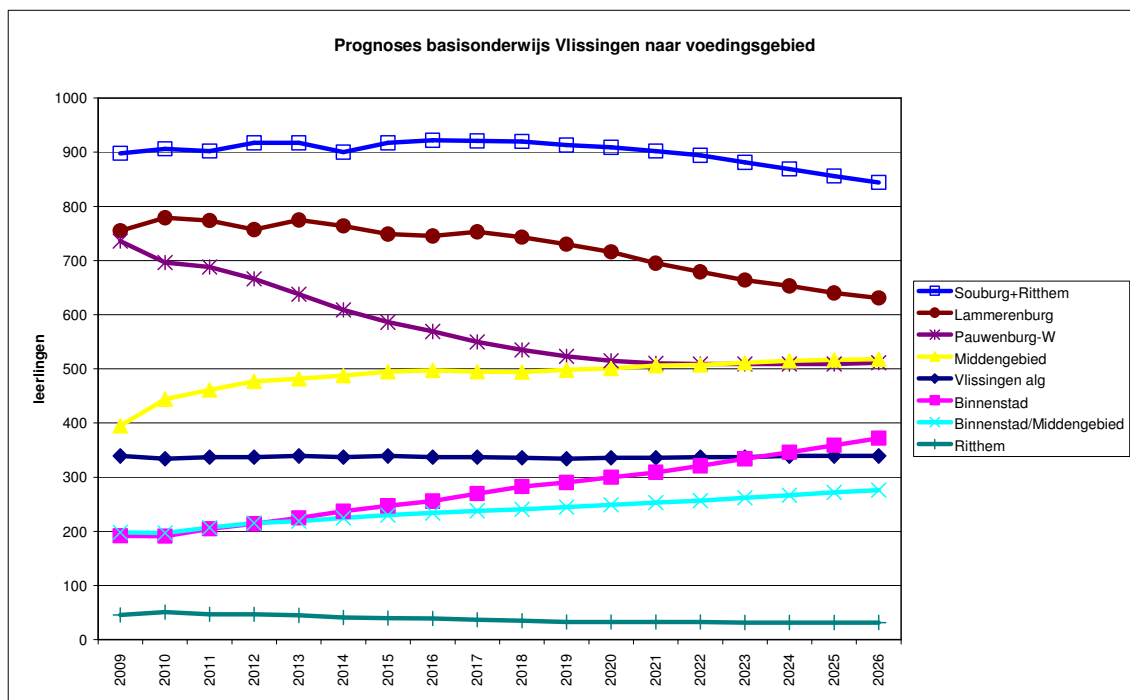
voedingsgebied	scholen
Vlissingen algemeen	VSV Graaf Jan van Nassauschool
Binnenstad	Frans Naereboutschool Het Vlot loc. Waaigat
Middengebied	Sint Jozefschool De Ravenstein Het Vlot loc. Bloemenlaan
Binnenstad/Middengebied	De Branding
Paauwenburg-Westduin	Louise de Colignyschool Theo Thijssen-Paauwenburgschool
Lammerenburg	De Houtuyn – De Vlieger De Wissel Franciscusschool
Ritthem	De Burcht-Rietheim loc Ritthem
Souburg+Ritthem	De Burcht-Rietheim Het Kompas Kameleon/Tweemaster 't Mozaïek

De prognose voor de gemeente als geheel, is weergegeven in onderstaande grafiek.

In 2013 wordt het maximale aantal leerlingen bereikt, dit bedraagt 80 leerlingen meer dan in 2009. In 2026 is het minimum aantal leerlingen (binnen de prognosetermijn) bereikt, dit is 36 minder dan in 2009. Er is dus sprake van een tamelijk stabiele omvang van de leerlingpopulatie voor de komende 15 jaar. In 2008/2009 zijn/worden veel nieuwe woningen opgeleverd, dit is waarschijnlijk de oorzaak van de kleine piek rond 2012-2013 .

De ontwikkeling van de leerlingpopulatie is ongelijk voor de verschillende voedingsgebieden, zie hiervoor onderstaande grafiek.

De binnenstad kent een stijging door de toekomstige ontwikkeling van het Scheldekwartier, het middengebied stijgt door recente woningbouw. Paauwenburg daalt meer en eerder dan Lammerenburg omdat Paauwenburg een relatief grote populatie senioren heeft. Het voedingsgebied Vlissingen – algemeen blijft constant omdat hier twee basisscholen onder vallen die nagenoeg constante, specifieke doelgroepen bereiken cq. een restrictief toelatingsbeleid hebben.

Speciaal basisonderwijs

Het Springtij heeft per 1 oktober 2008 een leerlingenaantal van 99. Het schoolbestuur verwacht dat het aantal leerlingen stabiel zal blijven op een niveau van 100 tot 120. Aan de ene kant zullen in het kader van Passend Onderwijs meer leerlingen met een bijzondere zorgvraag in het gewone basisonderwijs en plaats krijgen. Aan de andere kant ging in het verleden nog een grote groep Vlissingse leerlingen in de vestiging Middelburg naar school. In de toekomst blijven alle “nieuwe” Vlissingse leerlingen in Vlissingen, zodat binnen enkele jaren alle leerlingen uit Vlissingen op de locatie Savorin Lohmanstraat dienen te worden opgevangen. De capaciteit in Middelburg is namelijk onlangs kleiner geworden omdat de Middelburgse locatie Piet Heinstraat is afgestoten.

Voortgezet onderwijs

Het Scheldemond College heeft zelf een prognose laten opstellen van 2007 tot 2013. Deze is gebaseerd op demografische gegevens en houdt verder geen rekening met mogelijk wijzigingen in het marktaandeel. In 2007 en 2008 volgt het leerlingaantal de prognose, in 2009 is een aanmerkelijke stijging te zien, de instelling relateert dit aan de groeiende instroom topsportleerlingen.

Scheldemond College	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
prognose	1205	1225	1226	1228	1201	1175	1159
eigen bijstelling SchC	1205	1237	1268	1289	1276	1263	1241

Voor de Christelijke Scholengemeenschap Walcheren, locatie Vlissingen, is geen prognose beschikbaar. De school telt nu 350 leerlingen, de verwachting is dat dit aantal stijgt tot ca. 400 na realisatie van nieuwbouw. Dit is een reële veronderstelling, omdat dan ongetwijfeld meer Vlissingse leerlingen de onderbouw in Vlissingen zullen volgen in plaats van direct in Middelburg te beginnen.

4.4 Ruimtebehoefte en beschikbare capaciteit per 2008

Basisonderwijs

De Verordening Voorzieningen Onderwijshuisvesting geeft aan hoe de normatieve ruimtebehoefte zich laat afleiden uit het aantal ingeschreven leerlingen. Tot en met de Verordening 2008 wordt de normatieve ruimtebehoefte uitgedrukt in aantal groepen en daarvoor benodigde groepslokalen. De VNG heeft recent haar Modelverordening in zoverre gewijzigd, dat de ruimtebehoefte (en de capaciteit van een schoolgebouw) rechtstreeks wordt afgeleid uit het aantal ingeschreven leerlingen en uitgedrukt in m² bruto vloeroppervlak (zie ook par. 3.3).

De tabel geeft een overzicht van de ruimtebehoefte en capaciteit, op basis van de nu geldende verordening (waarin de ruimtebehoefte en –capaciteit in aantal groepen wordt uitgedrukt). De tabel is gebaseerd op het aantal ingeschreven leerlingen per 1 oktober 2008.

Beschikbare capaciteit, die door een schoolbestuur zelf met eigen middelen is gerealiseerd, moet van de daadwerkelijke capaciteit afgetrokken worden. Dit is echter in Vlissingen op geen enkele school van toepassing.

Capaciteit, die aan de onderwijsfunctie onttrokken is voor andere doeleinden (veelal buitenschoolse opvang), dient ook van de totale gebouwcapaciteit afgetrokken te worden omdat de onderwijsinstelling ook feitelijk niet over deze ruimte(n) kan beschikken. Onttrekken van een deel van een onderwijsgebouw aan de onderwijsbestemming kan alleen met toestemming van B&W. In Vlissingen is daar voor geen enkel schoolgebouw sprake van. Op een aantal basisscholen is echter wel degelijk gebruik voor andere doeleinden, zie daarvoor de gegevensbladen in bijlage 3. Er is dan sprake van (tijdelijke) verhuur, zonder dat de ruimte(n) aan de onderwijsfunctie onttrokken is.

overzicht ruimtebehoefte en capaciteit basisonderwijs³

school	cap in aantal groepen	aantal lln 1-10-08	gewicht- som	rb in aantal groepen
De Branding	8+1	198	35	8+1
Frans Naereboutschool	5	106	9	5+0
Ravenstein	9	119	88	5+2
De Houtuyn – De Vlieger	8 en 5	224	38	9+1
Theo Thijssen-Paauwenburg	15	345	28	14+1
Kameleon/Tweemaster *	10	244	39	10+1
't Mozaïek	7	82	20	4+0
Het Vlot Bloemenlaan **	7	131	23	6+0
Het Vlot loc. Waaigat **	7	86	2	4+0
De Wissel	19	477	15	21+0
Louise de Colignyschool	13+2	391	11	17+0
De Burcht-Rietheim ***	10+1	251	19	11+0
De Burcht-Rietheim loc Ritt	3	46	1	3+0
Het Kompas	8 en 7	321	29	13+1
Sint Jozefschool	6+4	145	50	6+1
Franciscusschool	4	54	12	3+0
Graaf Jan van Nassauschool	6	109	3	5+0
VSV	10	230	2	10+0

8+1 betekent = permanent resp. tijdelijk (nood)

* de gebouwen van Kameleon/Tweemaster tellen 12 lokalen, 2 lokalen daarvan zijn in gebruik bij De Burcht-Rietheim

** in de capaciteit voor Het Vlot is de locatie Ridderspoorlaan niet meegenomen, deze wordt per 1 aug. 2009 verlaten

***het hoofdgebouw van de Burcht-Rietheim telt 8 lokalen, deze school gebruikt 2 lokalen van Kameleon/Tweemaster

³ capaciteit in aantal groepen: gedefinieerd als het aantal lesruimten, incl. een handvaardigheidslokaal, groter dan 42 m². Dit zijn de gebruikelijke klaslokalen waarin een klasgroep onderwijs krijgt. Speellokalen worden niet meegeteld.

Voorschift is dat het leerlingaantal wordt geteld op 1 oktober.

Gewichtensom: kinderen met een leerachterstand (veelal: een taalachterstand) vragen extra aandacht. Basisscholen worden daarin ook tegemoet gekomen. Van belang is het "leerlinggewicht", waarbij een kind dat extra aandacht vraagt, voor meer dan 1,0 leerling meetelt, bijvoorbeeld voor 1,3. Het extra "gewicht" is dan 0,3, de gewichtensom is de optelling van alle gewichten van de leerlingen van de school. De gewichtensom heeft invloed op de officiële ruimtebehoefte.

Speciaal basisonderwijs

Voor het speciaal basisonderwijs is een met het gewone basisonderwijs vergelijkbare modernisering van de verordening van toepassing. De ruimtebehoefte en capaciteit wordt hier nog conform de Verordening 2009 weergegeven.

overzicht ruimtebehoefte en capaciteit speciaal basisonderwijs

school	cap in aantal groepen	aantal lln 1-10-08	gewicht- som	rb in aantal groepen
Het Springtij	7+1	98	nvt	7

Als het Springtij groeit tot 110 leerlingen groeit de ruimtebehoefte, in groepsruimten uitgedrukt, naar 8, bij een groei naar 120 wordt dit 9.

Voortgezet onderwijs

Voor de ruimtebehoefteberekening voor het Voortgezet Onderwijs is niets veranderd ten opzichte van voorgaande jaren.

Van het Scheldemond College is het leerlingaantal gecorrigeerd voor de leerlingen, die niet of niet volledig beslag leggen op de gebouwen van het College. Dit betreft leerlingen OPDC en ROC/VAVO (totaal 31).

overzicht ruimtebehoefte en capaciteit voortgezet onderwijs⁴

school	cap. totaal in bvo (incl. gym)	aantal lln 1-10-08	rb school- gebouw in bvo	rb gym-acc in bvo	rb totaal in bvo (incl. gym)
Scheldemond College	12.915	1268	10.239	1.639	11.877
CSW	5.107	348	2.725	519	3.244

⁴ bvo = bruto vloeroppervlak, gemeten volgens de Meetinstructie bvo voortgezet onderwijs. Dit komt neer op het totale vloeroppervlak van een gebouw, gemeten vanaf de buitenzijde van de gevels. Alle afzonderlijke verdiepingen dragen bij.

5 HUISVESTINGSPLAN PER VOEDINGSGBIED

5.1 Inleiding

Per voedingsgebied geeft dit hoofdstuk een schets van de onderwijsvoorzieningen, zoals die in 2015 aanwezig zullen zijn en geeft een toelichting op de deelprojecten.

Vervolgens komt de prioritering aan bod, waarna een integraal overzicht wordt gegeven van de investeringsplanning en de dekking en vervolgens de benodigde capaciteit bij de gemeente.

5.2 Voedingsgebied: Binnenstad, Middengebied, Scheldekwartier

De volgende basisscholen bedienen het voedingsgebied Binnenstad en Middengebied: Frans Naereboutschool, Het Vlot (loc. Waaigaat en Bloemenlaan), Sint Jozefschool, De Ravenstein en De Branding. De toekomstige ontwikkeling van een kleine 2000 woningen in het Scheldekwartier genereert ook een vraag naar onderwijs, daarom wordt het Scheldekwartier betrokken bij dit voedingsgebied.

In 2015 zijn de volgende onderwijsvoorzieningen aanwezig in de Binnenstad, Middengebied en Scheldekwartier:

- in het Middengebied de Open Wijksschool Middengebied De Combinatie, waarin de basisscholen De Ravenstein, Sint Jozef en Het Vlot (nu loc. Bloemenlaan) zijn opgenomen. Verder biedt de Open Wijksschool onderdak aan diverse maatschappelijke functies, zoals voorzieningen voor de wijk, kinderopvang, mediatheek, sport en centrum voor jeugd en gezin;
- in het Scheldekwartier een Open Wijksschool waarin de basisscholen Frans Naerebout, Het Vlot (nu loc. Waaigat) en De Branding zijn opgenomen. Ook deze Open Wijksschool zal uiteenlopende maatschappelijke functies omvatten.

5.2.1 Open Wijksschool Middengebied

De locatie is bekend, het Programma van Eisen is in een aantal stappen gereed gekomen. Het definitief ontwerp is ook gereed. Voor de basisscholen worden in totaal 22 klassegroeplokalen gerealiseerd, 1 handvaardigheidlokaal, één reserve groepslokaal en 2 speellokalen. Dit sluit goed aan bij de ruimtebehoefte op termijn. Op de Open Wijksschool worden op de 2e en 3e verdieping 38 sociale huurwoningen gerealiseerd.

De Gemeente heeft de voorkeur voor ontwikkeling door woningcorporatie (L'escaut, via ontwikkelmaatschappij Marsaki). L'escaut zou eigenaar van het gebouw worden en zorg dragen voor onderhoud & exploitatie van het gebouw.

Er is dan sprake van een meerjarige huurovereenkomst. Onderhoud binnenzijde en facilitair beheer is aan de partners in de Open Wijkschool, die daartoe een beheersorganisatie willen inschakelen.

De verwachte huurlast bedraagt bij aanvang meer dan de kapitaalslast van de investering. Dit wordt veroorzaakt doordat in de jaarhuur exploitatie- en onderhoudskosten voor het casco van het vastgoed opgenomen zijn. Voor het verschil tussen dit bedrag en de kapitaalslast op basis van € 10.8 mln.

investering moet dus een oplossing gevonden worden. Voor zover het verschil veroorzaakt wordt door de onderhoudscomponent, kan dit gedekt worden uit onderhoud onderwijshuisvesting.

De overschrijding t.o.v. eerdere ramingen is enerzijds veroorzaakt door een duurder ontwerp, anderzijds wordt het veroorzaakt door de explosieve prijsstijgingen in de bouwsector.

Het streven is erop gericht om in 2009 de eerste paal te slaan. Ingebruikname is voorzien in 2011.

Reeds beschikbaar gesteld vanuit het IHP 2005: € 10.8 mln. Hiervan is 0.8 mln. aan voorbereidingskosten uitgegeven. Verwachte uitgaven in 2009 € 3.0 mln. , in 2010 € 6.0 mln. en € 1.0 in 2011.

De drie betrokken basisscholen beschikken per oktober 2008 over voldoende tot meer dan voldoende capaciteit; in de periode tot de ingebruikname van de Open Wijkschool zijn geen capaciteitsproblemen te verwachten.

5.2.2 Open wijkschool Scheldekwartier

In verband met de ontwikkeling van het Scheldekwartier, waar een kleine 2000 woningen zullen worden gebouwd, ontstaat daar ook de behoefte aan kinderopvang en basisonderwijs. Vanuit de visie van de gemeente op brede scholen en hun functie in wijken en vanuit de overweging dat versnippering van het onderwijsaanbod tegengegaan moet worden, zal deze Open Wijkschool tijdig (2014) geopend moeten worden en plaats bieden aan de basisscholen die nu nog het voedingsgebied Binnenstad verzorgen (Frans Naerebout, Het Vlot (loc. Waaigat) en De Branding. De betrokken schoolbesturen staan positief tegenover deze toekomstige ontwikkeling.

De Open Wijkschool Scheldekwartier is qua omvang vergelijkbaar met de Open Wijkschool Souburg-Noord als wordt verondersteld dat de verdeling (bvo onderwijsfuncties):(bvo overige functies) vergelijkbaar is (62 % onderwijs, 38 % overige functies). De stichtingskosten zullen naar verwachting vergelijkbaar zijn (€ 10 mln.).

Aan de Grote Markt was oorspronkelijk een grootschalige ingreep voorzien met gezamenlijke ruimten voor beide scholen, waarbij ook ruimte zou ontstaan voor een peuterspeelzaal. Vanwege de hoge prijs is volstaan met de verbouwing van zolderruimtes van beide scholen en het inpandig onderbrengen van de betreffende peuterspeelzaal. Dit is, zo geven de schoolbesturen aan, een niet-ideale maar toereikende oplossing.

De ontwikkeling van de Open Wijschool Scheldekwartier moet nog gestart worden, te beginnen met een peiling van de belangstelling bij schoolbesturen.

Als ingebruikname per 2014 gerealiseerd wordt, zijn geen capaciteitsproblemen te verwachten bij de betrokken scholen.

Als 2014 niet gehaald wordt, is zowel voor De Branding als voor de Frans Naereboutschool een extra groepslokaal nodig. Het Vlot Waaigat heeft naar verwachting in 2014 nog een overcapaciteit van één groep. Dit lokaal kan dan ter beschikking gesteld worden aan De Branding, omdat het daar wegens plaatsgebrek niet mogelijk is een extra lokaal tijdelijke huisvesting te realiseren. Voor de Frans Naereboutschool is tijdelijke uitbreiding wel realiseerbaar.

Conform verordening 2008 gaat het om een tijdelijke uitbreiding van 80 m² à € 125.000,- .

5.3 Voedingsgebied: Paauwenburg-Westduin

De volgende basisscholen bedienen het voedingsgebied Paauwenburg-Westduin: Louise de Colignyschool en de Theo Thijssen-Paauwenburgschool. Dit is in 2015 ook zo.

De Theo Thijssen-Paauwenburgschool heeft op dit moment passende huisvesting, zakt terug van 15 naar 12 à 13 groepen in 2014 en vervolgens naar 11 in 2024. Zoeken naar mogelijkheden om ruimten andere bestemming te geven.

De Louise de Colignyschool zakt na een kortstondige piek terug naar 13 groepen (in 2014), dus dan worden de 2 huidige noodlokalen afgestoten. Voor de kortstondige piek (gedurende 2 à 3 jaar) is ingebruikname van het nabijgelegen, gedeeltelijk leegstaande ROC-gebouw een mogelijke oplossing. Alternatief is realisatie van noodlokalen op het eigen terrein.

De prognose geeft daarna nog verdere terugval, naar 11 groepen. Op termijn ontstaat leegstand in het schoolgebouw met kansen voor andere functies.

5.4 Voedingsgebied: Lammerenburg

De volgende basisscholen bedienen het voedingsgebied Lammerenburg: De Houtuyn, De Vlieger, De Wissel (2 locaties) en de Franciscusschool. Dit is in 2015 ook zo.

De Vlieger heeft formeel de status van dislocatie van De Houtuyn. Beide schoolgebouwen zijn te groot en dat blijft ook zo. Ze zijn bovendien van matige bouwkundige en functionele kwaliteit. Op de langere termijn is gezamenlijke huisvesting van De Houtuyn en De Vlieger onvermijdelijk. Rond 2015 zijn de gebouwen 40 jaar oud. Dat jaar is daarmee een natuurlijk startpunt voor de ontwikkeling, waarbij ingebruikname in 2017 wordt gerealiseerd. Met vervangende nieuwbouw incl. een nieuwe gymzaal en beperkte aanvullende voorzieningen zoals peuterspeelzaal en kinderopvang worden de bouwkosten geraamd op € 4.55 mln.

De Houtuyn – De Vlieger zijn gezamenlijk langere tijd stabiel op 10 groepen, is plaats voor 12. Zoeken naar mogelijkheden om ruimten andere bestemming te geven.

De Wissel is nu te krap gehuisvest, wordt echter op termijn opgelost door enige terugloop in leerlingaantal, geen problemen.

Franciscusschool: kleine school, blijft langdurig in prognoses op 4 groepen, passende huisvesting.

5.5 Voedingsgebied: Souburg en Ritthem

De volgende basisscholen bedienen het voedingsgebied Souburg en Ritthem: De Burcht-Rietheim (met nevenvestiging in Ritthem), Het Kompas, Kameleon/Tweemaster en 't Mozaïek.

In 2015 zijn de volgende onderwijsvoorzieningen aanwezig in Souburg:

- Open Wijkschool Souburg-Noord, waarin de basisscholen Het Kompas en 't Mozaïek zijn opgenomen met daarnaast maatschappelijke voorzieningen zoals een sportzaal, een mediatheek, buitenschoolse opvang en een peuterspeelzaal;
- Open Wijkschool Souburg-Zuid, waarin de basisscholen Kameleon/Tweemaster en De Burcht-Rietheim zijn opgenomen, aangevuld met nog nader te bepalen maatschappelijke voorzieningen. Locatie: nabij de Kromwegesingel.

In Ritthem blijft de nevenvestiging van De Burcht – Rietheim in stand.

5.5.1 Open Wijkschool Souburg-Noord

In het IHP 2005 is voorzien in de vervangende nieuwbouw voor Het Kompas. Voor deze nieuwbouw was al een Programma van Eisen en een Definitief Ontwerp gereed. Het project is daarna verbreed tot de ontwikkeling van een Open Wijkschool voor Souburg-Noord, waarin ook plaats is voor basisschool 't Mozaïek. Voor deze Open Wijkschool is inmiddels ook een Programma van Eisen en een Voorlopig Ontwerp gereed. Ingebruikname is voorzien in 2011.

Voor de basisscholen worden respectievelijk 14 groeelokalen (voor Het Kompas) en 5 groeelokalen (voor 't Mozaïek) geprojecteerd.

Financieel sluit het plaatje nog niet. Voor Het Kompas incl. sportaccommodatie was € 6.1 mln. gereserveerd, waarvan al € 180.000 besteed voor de ontwikkeling van een Definitief Ontwerp voor Het Kompas als solitaire basisschool.

Op basis van het Voorlopig Ontwerp zijn de stichtingskosten begin januari 2009 bepaald op € 10 mln. Dit is inclusief de investeringen voor de ruimten van de maatschappelijke partners.

Het streven is erop gericht om de eerste paal begin 2010 te slaan, met oplevering in 2011.

Zowel Archipel als Perspectief steunen de brede schoolontwikkeling in Souburg-Noord.

Beide betrokken basisscholen beschikken per okt 2008 over voldoende capaciteit; tot de ingebruikname van de nieuwbouw zijn ook geen capaciteitsproblemen te verwachten.

5.5.2 Open wijkschool Souburg-Zuid

In het IHP 2005 is voorzien in vervangende nieuwbouw voor Kameleon/Tweemaster. Evenals voor Souburg-Noord is dit project geëvolueerd tot een ontwikkelingstraject voor een Open Wijkschool, waarin ook de hoofdlocatie van basisschool De Burcht - Rietheim een plaats krijgt. De visievorming voor deze brede school moet nog starten. Een intentieovereenkomst met de corporatie Woonburg wordt begin 2009 gesloten. Ingebruikname is voorzien in 2012.

Verkennd onderzoek naar mogelijke locaties is uitgevoerd. Van de twee meest geschikte locaties; Oranjeplein en nabij de Kromwegesingel bleek de locatie Oranjeplein uiteindelijk toch te klein voor een open Wijkschool zoals bedoeld. De locatie nabij de Kromwegesingel is wat dat betreft wel geschikt. Vanwege de nabijheid van de snelweg A58 zijn geluid en luchtkwaliteit belangrijke aandachtspunten. Onderzoek door een extern bureau heeft tot de conclusie geleid dat de locatie binnen de gestelde normen blijft.

Voor de vervangende nieuwbouw van Kameleon/Tweemaster was € 4.4 mln. beschikbaar in het IHP 2005 en voor uitbreiding van De Burcht – Rietheim € 1.1 mln. Het is evident dat de realisatie van een Open Wijkschool met ook vervangende nieuwbouw voor De Burcht – Rietheim een veel grotere investering vraagt.

Als de randvoorwaarden voor de Open Wijkschool in Souburg-Noord als aanknopingspunt worden gehanteerd, is voor de realisatie van de Open Wijkschool Souburg-Zuid een indicatief bedrag nodig van € 13.0 mln. De scholen in Souburg-Zuid zijn samen ongeveer 20 % groter dan de scholen in Souburg-Noord, voorts wordt ook voor Souburg-Zuid rekening gehouden met sportvoorzieningen en diverse maatschappelijke functies.

Per oktober 2008 is het gebouw van De Burcht - Rietheim in Souburg twee lokalen te klein. Dit probleem is opgelost door De Burcht – Rietheim twee lokalen ter beschikking te stellen in het gebouw van De Kameleon aan het Oranjeplein. De Kameleon/Tweemaster is in de prognose stabiel op 11 groepen en heeft 10 lokalen ter beschikking plus een lokaal dat te klein is voor een normale groepsomvang. In overleg met beide schoolbesturen wordt een passende oplossing gezocht, die recht doet aan de korte periode dat deze huisvesting noodzakelijk is.

De nevenvestiging De Burcht – Rietheim, locatie Ritthem is gezien de leerlingprognose adequaat gehuisvest.

5.6 Voedingsgebied: Vlissingen algemeen incl. SBO en VO

Voor twee basisscholen, de school voor speciaal basisonderwijs en de twee scholen voor voortgezet onderwijs geldt dat het voedingsgebied de gehele gemeente omvat.

5.6.1 Basisscholen voedingsgebied Vlissingen algemeen

De twee betrokken basisscholen zijn de Graaf Jan van Nassauschool en de VSV, de basisschool van de Vlissingse SchoolVereniging. Deze situatie zal in 2015 ongewijzigd zijn.

De Graaf Jan van Nassau heeft conform de prognose een specifieke doelgroep van zeer stabiele omvang van 6 groepen. De Graaf Jan van Nassauschool is adequaat gehuisvest.

VSV: de school voert een restrictief toelatingsbeleid, heeft wachtlijst en daarmee een volstrekt stabiele prognose, huidige huisvesting is en blijft passend.

5.6.2 Speciaal basisonderwijs

De school voor speciaal basisonderwijs is Het Springtij. Tot 2009 ging een aanmerkelijke groep Vlissingse leerlingen naar de vestiging in Middelburg. Aan deze situatie komt een eind. Uitgangspunt voor de periode 2009-2015 is een leerlingenaantal van 120, waarmee 9 groepslokalen nodig zijn.

Het Springtij kampt met ruimtegebrek in haar hoofdgebouw. Nu is een bijgebouw aan de De Kempnaerstraat in gebruik, dit is echter in slechte staat. Om de capaciteitsproblemen het hoofd te bieden wordt Het Springtij uitgebreid met 2 groepslokalen, in 2010 uit te voeren. De noodzakelijke investering voor uitbreiding van ca. 160 m² volgens normvergoeding verordening 2008: € 345.000,- . De uitbreiding wordt gecombineerd met de renovatie van het bestaande gebouw. Daarvoor is beschikbaar € 400,-/m² , geeft € 450.000,-. Totale investering bedraagt € 800.000,- .

5.6.3 Voortgezet onderwijs

In 2015 wordt in Vlissingen het voortgezet onderwijs verzorgd door twee VO-scholen: het Scheldemond College (op de huidige locatie) en de Christelijke scholengemeenschap Walcheren in nieuwbouw op een nog te bepalen locatie.

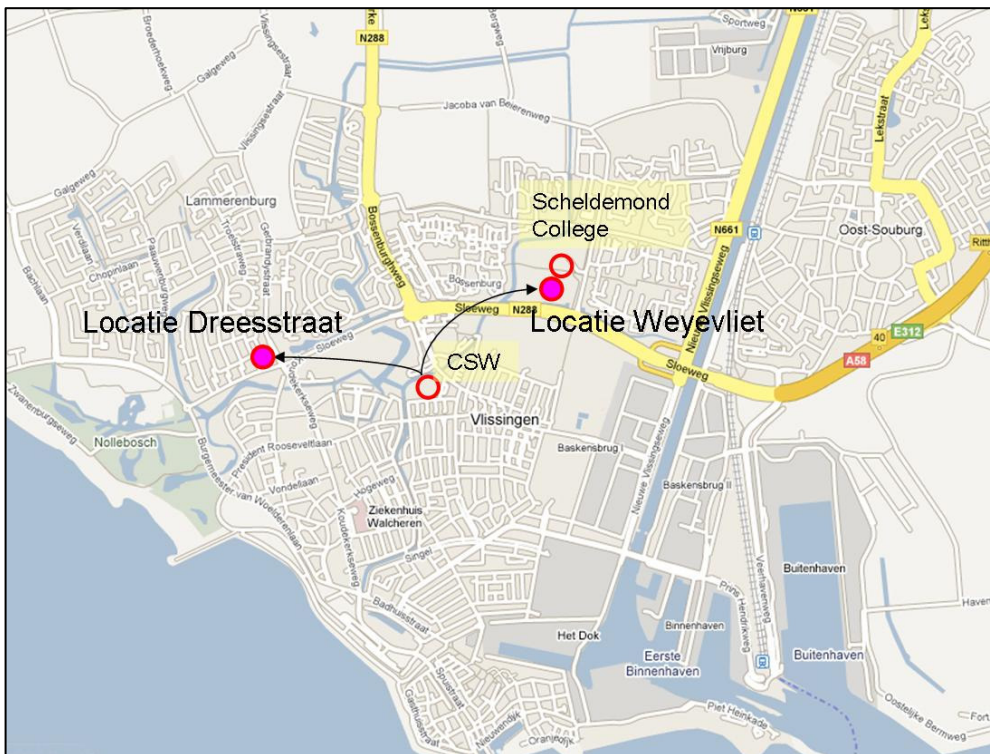
Christelijke Scholengemeenschap Walcheren

De locatie Vlissingen van de Christelijke Scholengemeenschap Walcheren, CSW Bestevâer, is gehuisvest aan de Adr. Coortelaan. Het gebouw is inmiddels ruim 40 jaar oud.

Het gebouw voldoet functioneel en bouwkundig niet meer. Het is bovendien te groot voor de huidige en toekomstige schoolomvang, met een onevenredig hoge exploitatielast tot gevolg.

Voor vervangende nieuwbouw zijn principe twee locaties in beeld:

- locatie Dreesstraat , plaats leegstaande ROC-gebouw;
- locatie Weyevliet.

Voor 400 leerlingen bedraagt de normatieve ruimtebehoefte 3050 m² bvo voor het onderwijsgebouw. Daarnaast is normatief 1,3 gymzaal nodig, feitelijk dus 2 gymzalen.

Toepassing van de normen Verordening 2009, op VO-school voor 400 leerlingen met leerlingverdeling zoals van toepassing op CSW, levert een genormeerde ruimtebehoefte op van 3050 m² bvo voor het onderwijsgebouw en 600 m² bvo voor gymnastiek. Omdat de facto twee gymzalen gerealiseerd moeten worden, bedraagt het norm-bvo voor de gymfaciliteiten 910 m² bvo. Het daarbij horende financiële normbedrag (conform Verordening 2008) voor onderwijsgebouw met 2 gymzalen is € 6.0 mln. , excl. terreinkosten (€ 0.7 à € 0.8 mln., opbrengsten vrijkomende locaties niet meegerekend).

Indien voor de locatie Weyevliet gekozen wordt, kan één gymzaal volstaan omdat samen met Scheldemond van de aanwezige gymfaciliteiten gebruik gemaakt kan worden. Ingebruikname is voorzien in 2012.

Scheldemond College

De huisvesting van het Scheldemond College is normatief te groot. Het aantal onderwijsruimten is echter aan de krappe kant, de gebouwen hebben een ongunstige bruto-nettoverhouding. Uitbreiding is niet aan de orde, mede omdat een aantal leerlingen van het Scheldemond een aanzienlijk deel van het onderwijs volgen op het Technum. Dit is formeel een tijdelijke situatie, naar verwachting zal deze definitief worden. Afspraken over een vergoedingsbedrag zijn nodig.

5.7 Prioritering

Prioritering van projecten resulteert in een volgorde, waarin de projecten worden uitgevoerd. Dat betekent dat sommige projecten in de tijd naar achteren geschoven worden.

De situatie in Vlissingen leent zich nauwelijks voor deze benadering, met name als het gaat om prioritering in de grote projecten. Schoolbesturen wijzen op de soms al zeer lange voorbereidingstijd, die tot dusver nodig is geweest.

Het meest in het oog lopende voorbeeld is de Open Wijschool voor het Middengebied, waar al acht jaar aan gewerkt wordt, maar nog geen spade de grond in is gegaan. Ook bij de voorbereiding van de Open Wijschool Souburg-Noord is sprake van een al lang lopend voorbereidingstraject. Het schoolbestuur van CSW en de Gemeente zijn al geruime tijd in gesprek over de huisvestingssituatie van de Vlissingse vestiging. Hetzelfde geldt voor Het Springtij.

Vertragingen in het proces leveren onmiskenbare nadelen op:

- de Gemeente stelt budgetten beschikbaar op basis van investeringsramingen, waarin de indexering voor de komende jaren is meegenomen. Met andere woorden het ter beschikking gestelde budget wordt niet meer achteraf nog geïndexeerd. Dit is een werkbare methodiek, mits de voorgenomen tijdplanning wordt gehaald. Echter, op het moment dat projecten vertragen, zal het budget in toenemende mate ontoereikend zijn omdat de bij de vaststelling meegenomen indexering achter gaat lopen bij de werkelijkheid;
- vooruitzicht van nieuwbouw maakt dat weinig meer wordt geïnvesteerd in het oude, te verlaten, gebouw. Uitstel van deze nieuwbouw heeft dan als gevolg dat de huidige huisvesting een steeds nadrukkelijker achterstand in onderhoud krijgt, waar de gebruikers (leerkrachten, leerlingen) maar mee moeten leven (bijvoorbeeld de Sint Jozefschool);
- onderwijs geven in een nieuw gebouw vergroot de aantrekkelijkheid van dit onderwijs. Er zijn genoeg voorbeelden van een vergrote aantrekkingskracht en daarmee een toename van aanmeldingen. Het omgekeerde is ook waar: een school met een oud, slecht gebouw krijgt last van terugloop omdat ouders uitwijken naar andere scholen in de buurt. Daarmee kan een nieuwbouwproject nog problematischer worden: het ontwerp dreigt te groot te worden, zodat er voor leegstand wordt gebouwd, of het ontwerp wordt bijgesteld met de nodige vertragingen als gevolg;
- bij de realisatie van brede scholen zoeken de partners naar meerwaarde door samen te werken. De bredere maatschappelijke functie die een gemeente wenst te bereiken, krijgt dan een plaats. Voor samenwerking is enthousiasme nodig en dat wil in de loop van de tijd nog wel eens slijten.

Daarom:

- gaat de realisatie van de Open Wijschool Middengebied conform planning voort;
- gaat de realisatie van de Open Wijschool Souburg-Noord conform planning voort;
- wordt een planning opgesteld waarmee de Open Wijschool Souburg-Zuid een snelle start krijgt, zodat spoedig de gewenste eindsituatie ontstaat van 2 goed geoutilleerde Open Wijscholen die samen het hele gebied Oost-Souburg bedienen;
- wordt een planning opgesteld om de renovatie en uitbreiding van Het Springtij spoedig te realiseren;
- krijgt, gezien de huisvestingssituatie van het CSW, ook dit project een snelle start;
- wordt spoedig een planning opgesteld ter voorbereiding van de Open Wijschool Scheldekwartier.

Het zevende project, vervangende nieuwbouw voor De Houtuyn – De Vlieger, heeft de laagste prioriteit en zal starten rond 2015.

6 OVERZICHT FINANCIËLE PLANNING EN DEKKING

6.1 Inleiding

Tabel Overzicht financieel 2009-2017 (opgenomen na 6.4) geeft een financieel overzicht van 2009 tot 2017 voor alle voorziene uitgaven voor onderwijshuisvesting. Het overzicht valt uiteen in twee hoofdgroepen:

- investeringen;
- exploitatie.

Voor beide groepen geeft de tabel tevens de dekking in de begroting van de gemeente.

Het financieel overzicht loopt twee jaar verder door dan de looptijd van het IHP, om de investeringslast van eventuele vervangende nieuwbouw van De Houtuyn – De Vlieger in zijn geheel zichtbaar te maken.

6.2 Investerings

De investeringen betreffen de stichtingskosten die verbonden zijn aan de projecten: realisatie vier Open Wijkscholen, uitbreiding en renovatie Het Springtij, vervangende nieuwbouw CSW en vervangende nieuwbouw De Houtuyn – De Vlieger.

Conform de werkwijze van de gemeente is in deze bedragen de indexering inbegrepen.

6.3 Exploitatie

De exploitatie kent de componenten:

- tijdelijke huisvesting;
- onderhoud en aanpassingen;
- overig.

Tijdelijke huisvesting.

Dit betreft de huurbedragen van de tijdelijke huisvesting die in gebruik is (Kompas, St. Jozef, De Wissel, De Burcht-Rietheim) en de uitgaven die nodig zijn voor tijdelijke huisvesting voor de Louise de Colignyschool. Tevens als pm-post opgenomen de aanschaf van een noodlokaal voor de Frans Naereboutschool.

Onderhoud en aanpassingen.

Dit betreft

- het reguliere onderhoud van de schoolgebouwen, voor zover die voor rekening komt van de gemeente, conform de Meerjaren Onderhoudsplanningen van de schoolbesturen. De schoolbesturen dienen jaarlijks aanvragen in, in het kader van de voorziening onderhoud. Een omschrijving van de voorziening onderhoud is opgenomen in bijlage 1. De Meerjaren Onderhoudsplanningen variëren sterk per jaar, een overzicht is opgenomen in bijlage 5. Daarbij moet worden opgemerkt, dat deze planningen niet los gezien kunnen worden van de voorgenomen nieuwbouwtrajecten, zoals beschreven in hoofdstuk 4. Het is immers niet verstandig om nog ingrijpend onderhoud te plegen aan gebouwen, die op afzienbare tijd zullen

worden afgestoten. Dat betekent aan de andere kant ook dat bij onverhoopt niet of veel later doorgaan van vervangende nieuwbouw, dit onmiddellijk invloed heeft op de onderhoudsplanning van het bestaande gebouw.

Voor de scholen, waarvoor het duidelijk is dat vervangende nieuwbouw (door middel van open wijkscholen) plaatsvindt, is een indicatieve raming opgenomen.

In het samenvattende financiële overzicht in dit hoofdstuk is het gemiddelde bedrag opgenomen, met dien verstande dat de eerste drie jaar in overeenstemming met de bestaande begroting is gebracht en voor daarna een indexering is toegepast ;

- huisvestingsaanvragen in verband met de instandhouding van de gymzalen, conform de Meerjaren Onderhoudsplanning gymzalen van de gemeente. De gemeente neemt deze lasten in de jaarlijkse aanvragen op, het gaat hier om posten die niet binnen de reguliere exploitatie van de gymzalen vallen;
- onderwijsleerpakket en meubilair (OLP/meubilair) voor permanente uitbreidingen. Dit betreft de inrichting van de gymzalen in de Open Wijkscholen en OLP/meubilair voor de uitbreiding van Het Springtij en eventuele groei in het basisonderwijs;
- stelpost overige aanpassingen, reactief onderhoud en vandalismebestrijding. Het gaat hier om noodzakelijke uitgaven bij calamiteiten zoals vandalisme en diefstal, voorzieningen die voortkomen uit wet- en regelgeving (bijvoorbeeld brandpreventie), voorzieningen in verband met de toegankelijkheid van rolstoelgebruikers en herstel van constructiefouten;
- onderwijskundige vernieuwingen. De schoolbesturen geven aan dat met de middelen, die in de afgelopen jaren ter beschikking zijn gekomen in het kader van de toevoeging onderwijskundige vernieuwingen, alle voorzieningen zijn gerealiseerd. Er zijn geen uitgaven meer te verwachten in het kader van onderwijskundige vernieuwingen, daarom ontbreekt deze post in het financiële overzicht.

Overig

Het gaat hier om de verzekering van schoolgebouwen, belastingen, het saldo van de exploitatie van de gymzalen en overige diensten.

6.4 Conclusie overzicht financieel

De investeringen zoals in dit IHP voorgesteld zijn nog niet volledig gedekt in de investeringsbegroting. Daarnaast loopt in de exploitatie het benodigde budget voor tijdelijke huisvesting uit de pas met het beschikbare budget in de begroting.

Hierover dient politieke besluitvorming plaats te vinden.

**Overzicht financieel 2009-2017
afgeronde bedragen (€, incl BTW)**

	jaar	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017

Investerings

projecten										
Open wijkschool Middengebied (10 mln)	3.000.000	6.000.000	1.000.000							
Open wijkschool Scheldekwartier (10 mln)				500.000	5.000.000	4.500.000				
Open wijkschool Souburg-N (10 mln)	500.000	5.500.000	4.000.000							
Open wijkschool Souburg-Z (13 mln)		500.000	6.000.000	6.500.000						
Uitbreiding en renovatie Het Springtij (8 ton)	200.000	600.000								
nieuwbouw CSW (6 mln)	500.000	2.000.000	3.500.000							
nieuwbouw Houtuyn - Vlieger (pm)									4.550.000	

totaal investeringen	4.200.000	14.600.000	14.500.000	7.000.000	5.000.000	4.500.000	-	4.550.000	-
Beschikbaar in de begroting	16.010.000	10.830.000	800.000	500.000					

kapitaalslasten:

totaal investeringen	336.000	1.504.000	2.664.000	3.224.000	3.624.000	3.984.000	3.984.000	4.348.000	4.348.000
Beschikbaar in de begroting	1.280.800	2.147.200	2.211.200	2.251.200					

**Overzicht financieel 2009-2017
 afgeronde bedragen (€, incl BTW)**

jaar	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017

Exploitatie

tijdelijke huisvesting									
tijdelijke huisvesting Louise de Colignyschool	125.000								
tijdelijke huisvesting Frans Naereboutschool						pm (125.000)			
tijdelijke huisvesting Kompas	91.500	92.500	93.800						
tijdelijke huisvesting st. Jozef	61.700	22.300	22.600						
tijdelijke huisvesting de Wissel	9.300	9.400	9.600	9.700					
tijdelijke huisvesting Burcht	10.950	11.100	11.300	11.500					

totaal tijdelijke huisvesting	298.450	135.300	137.300	21.200	-	-	-	-	-
Beschikbaar in de begroting	72.120	73.220	74.370	75.490					

onderhoud en aanpassingen									
onderhoud schoolgebouwen voor rekening gemeente huisvestingsaanvragen conform MOP's	376.000	270.500	275.000	280.000	284.000	288.500	293.000	297.000	301.500
onderhoud gymzalen huisvestingsaanvragen gemeente conform MOP gymzalen	-	21.500	42.500	75.000	22.500	8.000	13.500	10.000	9.500
OLP/meubilair permanente uitbreidingen	24.000	108.000	162.000	124.000	12.000	112.000	12.000	12.000	12.000
stelpost aanpassingen, reactief onderhoud, vandalismebestrijding	79.350	80.410	102.020	111.240	113.000	115.000	116.500	118.000	120.000

totaal onderhoud en aanpassingen	479.350	480.410	581.520	590.240	431.500	523.500	435.000	437.000	443.000
Beschikbaar in de begroting	479.350	480.410	581.520	590.240					

**Overzicht financieel 2009-2017
afgeronde bedragen (€, incl BTW)**

jaar	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017

Exploitatie, vervolg

overig									
verzekeringen schoolgebouwen	207.020	211.700	216.580	219.830					
belastingen	73.520	75.870	78.310	80.680					
saldo exploitatie gymzalen	161.610	163.730	195.420	198.480					
overige diensten	24.770	25.180	25.610	26.020					
opstellen IHP	21.000								
totaal overig	487.920	476.480	515.920	525.010	-	-	-	-	-
Beschikbaar in de begroting	466.920	476.480	515.920	525.010					

Investerings en exploitatie totaal

totaal generaal	1.601.720	2.596.190	3.898.740	4.360.450					
Beschikbaar in de begroting	2.299.190	3.177.310	3.383.010	3.441.940					

verschil   697.470   581.120   515.730-   918.510-

6.5 Programma voorzieningen huisvesting onderwijs 2009

Een overzicht van het Programma 2009 is opgenomen in bijlage 6.

7 COLOFON

Opdrachtgever	: Gemeente Vlissingen
Project	: Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2009-2015
Dossier	: C0612
Omvang rapport	: 44 pagina's
Auteur	: H.W.G.M. van Heeswijk
Bijdrage	:
Interne controle	:
Projectleider	: H.W.G.M. van Heeswijk
Projectmanager	:
Datum	: 17 februari 2009
Naam/Paraaf	:

DHV B.V.

Laan 1914 nr. 35

3818 EX Amersfoort

Postbus 1132

3800 BC Amersfoort

T (033) 468 20 00

F (033) 468 28 01

E info@dhv.nl

www.dhv.nl

BIJLAGE 1   Wetgeving

Primair onderwijs (basisonderwijs en speciaal basisonderwijs)

De gemeente is conform de WPO, artikel 92, lid 1 b verantwoordelijk voor de volgende voorzieningen in en aan het gebouw. Het gaat daarbij om:

- aanpassingen met uitzondering van het aanbrengen van een invalidentoilet en het toegankelijk maken van een gebouw voor gehandicapten, en
- vervanging binnenkozijnen en binnendeuren inclusief hang- en sluitwerk, algehele vervanging radiatoren, convectoren en leidingen voor de centrale verwarming, alsmede onderhoud aan de buitenzijde van het gebouw met uitzondering van het buitenschilderwerk;
- herstel van constructiefouten aan het gebouw, alsmede herstel en vervanging in verband met schade aan gebouw, onderwijsleerpakketten en meubilair in geval van bijzondere omstandigheden.

Een schoolbestuur is verantwoordelijk voor alle overige en in dit artikel niet genoemde voorzieningen in de sfeer van onderhoud en beheer van het gebouw.

Voortgezet (Speciaal) Onderwijs

De gemeente is conform artikel 76c WVO verantwoordelijk voor de volgende voorzieningen:

- Voor blijvend onderscheidenlijk voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen, bestaande uit:
  - nieuwbouw, een bestaand gebouw of een gedeelte daarvan, verplaatsing van een bestaand gebouw of van een gedeelte daarvan, terreinen, alsmede eerste aanschaf van leer- en hulpmiddelen en meubilair.
  - uitbreiding van de onder 1 bedoelde voorzieningen, en
  - medegebruik van een ruimte die geschikt is voor het onderwijs;
- Herstel van constructiefouten aan het gebouw of het terrein;
- Herstel en vervanging in verband met schade aan het gebouw, leer- en hulpmiddelen en meubilair in geval van bijzondere omstandigheden.

Bij algemene maatregel van bestuur worden bruto vloeroppervlakten per gelijktijdig aanwezige leerlingen voorgeschreven die voorzieningen in de huisvesting ten minste dienen te bevatten. Deze oppervlakten kunnen per schoolsoort verschillend worden vastgesteld.

Voorziening Onderhoud in het primair onderwijs

In het primair onderwijs komt de onderhoud voor een deel voor rekening van de gemeente en voor het resterende deel voor rekening van de schoolbesturen (die daarvoor van Rijksweg bekostigd worden). Het deel voor rekening van de gemeente is in de verordening beschreven al 'voorziening onderhoud'.

De voorziening onderhoud bestaat uit:

- a. onderhoud aan de buitenzijde van het gebouw voorzover omschreven in het overzicht 'onderhoud primair onderwijs';
- b. (algehele) vervanging van binnenkozijnen en binnendeuren (inclusief hang- en sluitwerk);
- c. algehele vervanging van radiatoren, convectoren en leidingen voor centrale verwarming.

De noodzaak van onderhoud blijkt uit het feit dat het gevraagde gebouwelement of een gedeelte daarvan ten minste in een matige conditie verkeert volgens de bouwkundige opname terwijl regulier onderhoud door het bevoegd gezag niet langer volstaat.

Overzicht 'onderhoud primair onderwijs':

- Vervangen dakbedekking, hemelwaterafvoer, dakrand, daklichten;
- Vervangen buitenberging c.q. dak buitenberging;
- Vervangen rijwielstalling c.q. rijwielstaanders;
- Vervangen brandtrap;
- Vervangen erfscheiding;
- Vervangen/herstellen riolering/bestrating schoolplein;
- Vervangen binnenkozijnen inclusief hang- en sluitwerk (renovatieactiviteit);
- Vervangen buitenkozijnen inclusief hang- en sluitwerk (renovatieactiviteit);
- Vervangen radiatoren, convectoren, leidingen (renovatieactiviteit);
- Vervangen dakpannen inclusief houtwerk, dakrand en goten;
- Vervangen boeiboorden.

BIJLAGE 2   Overwegingen bij doordecentralisatie

Motieven voor doordecentralisatie

Doordecentralisatie is altijd een gezamenlijke afspraak tussen gemeente en betrokken schoolbesturen, waarbij elk van de partners eigen motieven kunnen hebben. De ene doordecentralisatieovereenkomst is ook de andere niet: er valt wat te kiezen.

Motieven van onderwijsinstellingen voor doordecentralisatie kunnen uiteenlopen, maar meestal is er wel een lijn in te ontdekken. Schoolbesturen noemen meestal een of meer motieven uit het volgende palet.

Vergroting van de autonomie

In het kader van autonomie van het schoolbestuur zijn haar wettelijk diverse bevoegdheden toegekend, zowel op het personele vlak als wat betreft de exploitatie. Doordecentralisatie kan in dat verband worden gezien als een logische complementaire stap naar verdere autonomievergroting. Een grotere autonomie betekent: minder afhankelijk van externe beleidsbeïnvloedende factoren en dus betere voorwaarden voor het voeren van een eigen beleid.

Verbeterde planningzekerheid huisvesting

Onderwijsinstellingen hebben ook nu al (als het goed is) een goed zicht op de kostenkant van hun huisvesting. Bij een goede doordecentralisatieovereenkomst ontstaat ook over een langere termijn een betrouwbaar overzicht over de inkomstenkant. De planningshorizon strekt zich verder uit. De onderwijsinstelling weet voor langere termijn waar ze aan toe is en is niet afhankelijk van een jaarlijkse discussie met de gemeente met ongewisse uitkomst.

Meer integrale beleidsontwikkeling door onderwijsinstellingen

Onderwijsinstellingen die volledig verantwoordelijk zijn voor de eigen huisvesting zijn goed in staat om de beleidsterreinen onderwijs (-inhoud & -aanpak), personeel, financieel en materieel in hun onderlinge samenhang aandacht te geven. Huisvesting heeft een faciliterende functie voor de kerntaak en ontwikkelingen op onderwijsgebied stellen dikwijls onmiddellijk eisen aan de huisvesting. Door een integraal beleidsvoerende instelling kunnen alle aspecten "in eigen beheer" afgewogen en afgestemd worden.

Betere zekerstelling van de middelen voor onderwijs

Een goede doordecentralisatieovereenkomst biedt een borging van het ter beschikking komen van de middelen, die een gemeente ongeoormerkt ontvangt ten behoeve van onderwijshuisvesting.

Minder overheidslokets

De onderwijsinstelling heeft voor het grootste deel van haar begroting te maken met het Rijk. De gemeente vormde een tweede overheidsloket, voor huisvestingszaken. In een doorgedecentraliseerde situatie ligt de belofte opgesloten dat de onderwijsinstelling zich vaker kan richten op één loket.

Vermindering administratieve lasten

De jaarlijkse routine van aanvragen uitbrengen vergt van de instellingen een aanmerkelijke inspanning, zonder de zekerstelling dat daar ook een positief resultaat tegenover staat. Dit vervalt voor een zelfstandig opererende school.

Geen trage procedures

De aanvraag van voorzieningen conform de verordening is een intrinsiek traag proces. Een schoolbestuur kan na doordecentralisatie veel sneller overgaan uit realisatie.

Vergrote efficiency onderhoud

Alle onderhoudstaken liggen nu in een hand, geen lastige discussies meer over wat aan het schoolbestuur en wat aan de gemeente is. Onderhoudsplanning van de binnen- en buitenzijde kan optimaal worden afgestemd.

Bij gemeenten spelen veelal de volgende motieven een rol.

Lagere uitvoeringslast

Het spreekt voor zich dat een verminderde betrokkenheid van de gemeente bij de onderwijshuisvesting resulteert in een lagere uitvoeringslast. Afhankelijk van de mate van doordecentralisatie wordt een klein of groot deel van de handelingen rond de lokale verordening dan namelijk overbodig. Daarmee vormt doordecentralisatie een besparing op het gemeenteapparaat.

Voortgezette deregulering

Doordecentralisatie kan beschouwd worden als een invulling van het overheidsbeleid dat deregulering voorstaat

Vermindering risico's

Risico's worden verlegd naar schoolbesturen.

Bezwaren van doordecentralisatie

Voor het schoolbestuur kunnen de volgende bezwaren gelden.

Risico's

Integrale verantwoordelijkheid voor het vastgoed brengt een aantal extra risico's met zich mee. Deze worden hieronder nader uitgewerkt.

Niet meer geld beschikbaar, eerder minder

De praktijk leert dat gemeenten vaak inspanningen moeten leveren die het reguliere ("fictieve") budget toelaat., om de huisvestingssituatie van haar onderwijsinstellingen op orde te houden. Gemeenten doen dan vaak een stapje extra. Bij langjarige budgetafspraken lijkt dit problematischer: doordecentralisatie heeft als snel het karakter van "afpraak is afspraak". (Fictief budget = budget dat als geormerkt voor het onderwijs beschouwd kan worden, zonder dat dit van Rijkswege geormerkt is).

Verder zal een schoolbestuur in de regel tegen een hogere rente kunnen lenen dan de gemeente.

Hogere uitvoeringslast onderhoud

Omdat het schoolbestuur voor alle onderhoud verantwoordelijk is, levert dit een hogere administratieve belasting op.

Voor gemeenten geldt als bezwaar:

Wijkgericht beleid moeilijker

De gemeente staat op afstand, waarmee wijkgericht beleid, waar het onderwijs en haar huisvesting meestal een prominente plaats hebben, wordt bemoeilijkt.

Vermindering coherentie

Samenhangend beleid over alle accommodaties voor het onderwijs (over meer besturen heen) wordt bemoeilijkt. De afzonderlijke schoolbesturen kunnen immers elk een eigen beleid voeren.

Onduidelijkheden bij multifunctionele accommodaties

Vergeleken met een niet-doorgedecentraliseerde situatie, waarbij de gemeente economisch claimrecht heeft, kan bij doordecentralisatie sprake zijn van meer economische eigenaars van een multifunctionele accommodatie.

Voorwaarden voor doordecentralisatie

In het geval dat de zorgplicht en het economisch eigendom wordt doorgedecentraliseerd kan de gemeente aangeven dat zij de kwalitatieve en kwantitatieve ontwikkelingen van de onderwijshuisvesting willen kunnen volgen, periodiek wil kunnen evalueren en zo mogelijk kunnen bijsturen. Dat houdt in dat bij doordecentralisatie (meetbare) prestatieafspraken met de schoolbesturen gemaakt zullen moeten. Daarna is voortdurende monitoring en evaluatie nodig.

Na doordecentralisatie krijgen de scholen meer beleidsvrijheid maar daarmee ook meer verantwoordelijkheid. Dit stelt eisen aan de onderwijsinstelling, deze moet voldoende bestuurlijke kracht hebben, voldoende financieel weerbaar zijn en voldoende deskundigheid kunnen opbrengen.

Bestuurlijke kracht is nodig om succesvol te kunnen opereren in het krachtenveld van overheid en politiek (maar dat is altijd al zo geweest), de financiële wereld en de wereld van het bouwen.

Financiële stevigheid is daarbij onontkoombaar: men moet een stootje kunnen hebben, meer beleidsvrijheid brengt immers ook meer risico's met zich mee. Een gezonde boekhouding draagt bij tot het vertrouwen in de financiële wereld.

Dit alles vraagt specifieke deskundigheid, die op dit moment voor een deel bij de gemeente ligt. Het gaat daarbij zowel om de kwaliteit (inzicht in de materie) en de kwantiteit (beschikbaarheid van voldoende menskracht).

BIJLAGE 3   Basisgegevens

onderwijs						
naam school	de Branding					
bestuur	Archipel Scholen Walcheren					
# lln 1-10-2008	198	gewichtensom	35			
aantal groepen	9					
max groeps grootte	nvt	wachttijst	nvt			
pedagogische visie	Naast instructie aan de hele groep, neemt zelfstandig werken een steeds belangrijker plaats in op de school. Toekomst: nog 30 % klassikaal					
ondersteunende medewerkers	interne begeleider 5 dd/week, remedial teacher 5 dd/week					
kinderopvang, sport	45 kinderen blijven over, in de aula. Voor- en naschoolse opvang ca 12 kinderen, wens om te komen tot voorziening waarin onderwijs en kinderopvang gecombineerd worden					
overige opm						
gebouw(en)						
adres(sen)	Bouwen Ewoutstraat 51, Vlissingen					
bvo	1298	bvo beschikbaar voor onderwijsfunctie	1298			
bouwjaar	1972 (hoofdgebouw)					
in gebruik door anderen	nee					
ruimten (1)	leslokalen	8+1	speellokaal	0	handvaardigh	0
ruimten (2)	gemeenschapsruimte (aula) , lerarenkamer, directiekamer, keuken					
bouwaard	permanent en 1 noodlokaal					
uitbreiding mogelijk	nee					
speelsterrein	de school heeft een afgesloten speelplaats					
onderwijsk. vernieuwingen	gerealiseerd in 2008					
gymnastiek	gymmen in eigen gymzaal, zaal via tussendeur te bereiken, gymfaciliteiten voldoende					
overige opm						
beoordeling kwaliteit gebouw door bestuur						
passend bij onderwijsvisie	niet goed toegerust voor toekomstig onderwijs, want weinig mogelijkheden voor zelfstandig werken (gebeurt nu in personeelskamer en aula)					
structuur gebouw	voldoet					
toegankelijkheid	niet toegankelijk voor gehandicapten, is nu geen probleem maar kan het wel worden, ook geen invalidentoilet					
veiligheid binnen	goed					
bouwkundige staat	voldoende, echter toiletten en tegelwerk moeten hoognodig vervangen worden					
exploitatie						
vandalisme	geen problemen					
verkeersveiligheid	verkeerssituatie in de Scheldestraat zorgt regelmatig voor gevaarlijke situaties. Ook kruispunt Scheldestraat - Paul Krugerstraat is een gevaarlijk punt.					
overige opm	nee					

onderwijs				
naam school	Frans Naereboutschool			
bestuur	Archipel Scholen Walcheren			
# lln 1-10-2008	106	gewichtensom	9	
aantal groepen	5			
max groepsgrootte	nee	wachtlst	nee	
pedagogische visie	nu 50-75 % klassikaal, onderwijsconcept wordt omgevormd tot OGO (ontwikkelingsgericht onderwijs)			
ondersteunende medewerkers	interen begeleider 1 dd/week, remedial teacher 2 dd/week			
kinderopvang, sport	speelzaal in gebruik bij naschoolse opvang; TSO: ca 30 kinderen, gebrek aan goede voorzieningen; meer samenwerking gewenst			
overige opm				
gebouw(en)				
adres(sen)	Grote Markt 1, Vlissingen			
bvo	768	bvo beschikbaar voor onderwijsfunctie	768	
bouwjaar	1949			
in gebruik door anderen	peuterspeelzaal			
ruimten (1)	leslokalen	5	speellokaal	1
			handvaardigh	0
ruimten (2)	lerarenkamer, stafruimte, ruimte individueel onderwijs, mediatheek, keuken			
bouwaard	permanente bouw			
uitbreiding mogelijk	ja			
speelsterrein	speelplaats in de openbare ruimte			
onderwijsk. vernieuwingen	gerealiseerd (zolder) in 2005			
gymnastiek	gymmen in eigen gymzaal, de zaal is matig, vloeroppervlak eigenlijk te klein			
overige opm				
beoordeling kwaliteit gebouw door bestuur				
passend bij onderwijsvisie	weinig toegerust voor zich ontwikkelend onderwijs: weinig ruimte voor werken met kleine groepjes en voor individueel onderwijs; daarnaast geen mogelijkheid voor ontvangst grotere groepen			
structuur gebouw	helder, echter alleen voor onderwijs geschikt.			
toegankelijkheid	voor gehandicapten: alleen begane grond			
veiligheid binnen	geen problemen			
bouwkundige staat	matig, buitenmuren, vocht uit ondergrond en dak vragen constante zorg			
exploitatie				
vandalisme	weinig problemen			
verkeersveiligheid	geen knelpunten			
overige opm				

onderwijs			
naam school	Ravenstein		
bestuur	Archipel Scholen Walcheren		
# lln 1-10-2008	119	gewichtensom	88
aantal groepen	5 + 2 groepen nieuwkomers in Nederland + 1 peutergroep		
max groeps grootte	nvt	wachttijst	nee
pedagogische visie	50-75 % klassikaal, groot aantal kinderen werkt met een handelingsplan en heeft voor één of meerdere vakgebieden een eigen leerlijn. Ontwikkeling is naar meer klassikaal en minder eigen leerlijn. Waarschijnlijk meer verwijzing naar speciaal onderwijs		
ondersteunende medewerkers	intern begeleider 8 dd/week, verder tutor groep 1 en 2, 2 dd/week (gespreid over alle dagen)		
kinderopvang, sport	70 kinderen blijven over, in leslokalen, door leerkrachten zelf verzorgd. Contacten met sportbuurtwerk, kinderopvang en gemeente ivm verlengde schooldagactiviteiten		
overige opm	wel wachtlijst voor voorschoolse educatie (12 kinderen)		
gebouw(en)			
adres(sen)	Verlengde Bonedijkestraat 275/277, Vlissingen		
bvo		bvo beschikbaar voor onderwijsfunctie	
bouwjaar	1952		
in gebruik door anderen	1 lokaal voor voorschool (peutergroep) Ravenstein		
ruimten (1)	leslokalen	9	speellokaal 1 handvaardigh
ruimten (2)	lerarenkamer, stafruimten, keuken		
bouwaard	permanente bouwaard		
uitbreiding mogelijk	nvt		
speelsterrein	de school heeft een eigen afgesloten speelplaats, echter klein en slecht, regenplassen		
onderwijsk. vernieuwingen	voorzien in planontwikkeling brede school		
gymnastiek	gymmen in gymzaal De Branding, helaas te ver weg		
overige opm	2 leslokalen slecht bruikbaar		
beoordeling kwaliteit gebouw door bestuur			
passend bij onderwijsvisie	nee, mn ontbreken ruimten om met kleine groepjes te werken		
structuur gebouw	structuur is in orde		
toegankelijkheid	niet toegankelijk voor gehandicapten		
veiligheid binnen	gehorigheid, mn gebouw 275		
bouwkundige staat	slecht, sanitaire ruimtes verouderd en vies, slecht hang- en sluitwerk, enkel glas (te koud in de winter en bij wind), gehorig, riolering regelmatig verstopt		
exploitatie	zeer hoog energiegebruik		
vandalisme	nee		
verkeersveiligheid	knelpunten: in- en uitstappen/parkeren bussen AZC, leerkracht is klaar-over		
overige opm	wanneer er voorzieningen worden geboden die geld kosten, gaan de leerlingen hiervan, in algemeenheid gesteld, geen gebruik van maken		

onderwijs				
naam school	De Houtuyn – De Vlieger			
bestuur	Archipel Scholen Walcheren			
# lln 1-10-2008	224	gewichtensom	38	
aantal groepen	6+5			
max groepsgrootte	nvt	wachttijst	nvt	
pedagogische visie	50-75 % klassikaal, ontwkkeling zichtbaar naar meer zelfstandig werken en werken met kleine instructiegroepjes. Lesstof zal meer op de maat van elk kind worden aangeboden			
ondersteunende medewerkers	voor beide locaties samen: interne begeleider 7 dd/week, remedial teacher 3 dd/week, verder incidenteen logopedist, ambulante begeleider			
kinderopvang, sport	gemiddeld ca 45 overblijfkinderen, voor naschoolse opvang contacten met KOW			
overige opm				
gebouw(en)				
adres(sen)	Slangenburg 3 en Westerzicht 64, Vlissingen			
bvo	1308+844	bvo beschikbaar voor onderwijsfunctie	2068	
bouwjaar	Houtuyn 1977, Vlieger 1974/1991			
in gebruik door anderen	1 leslokaal in De Houtuyn			
ruimten (1)	leslokalen	8+5	speellokaal	2 handvaardigh 1
ruimten (2)	gemeenschapsruimte (2*), teamkamer (2*), stafruimte (2*), keuken (Vlieger: in teamkamer), Vlieger IB-ruimte, Houtuyn afz. ruimte met werkplekken			
bouwaard	permanente bouwaard			
uitbreiding mogelijk	ja, met name bij De Vlieger			
speelsterrein	de school heeft een eigen afgesloten speelplaats			
onderwijsk. vernieuwingen	gerealiseerd in 2006			
gymnastiek	bij elk schoolgebouw 1 losse gymzaal, voldoet			
overige opm				
beoordeling kwaliteit gebouw door bestuur				
passend bij onderwijsvisie	klaslokalenschoolgebouwen, niet goed toegerust voor modern onderwijs. Het werken met kleine groepjes kinderen is niet goed mogelijk			
structuur gebouw	in beide gevallen overzichtelijk			
toegankelijkheid	Houtuyn wel toegankelijk voor gehandicapten, De Vlieger niet			
veiligheid binnen	Goed, echte in De Vlieger een zeer gehorige en koude hal			
bouwkundige staat	Bouwkundige staat matig. Riolering aandachtspunt voor De Vlieger			
exploitatie				
vandalisme	op De Houtuyn niet, De Vlieger wel, een hek is gewenst			
verkeersveiligheid	Houtuyn: parkeren op trottoir is probleem, Vlieger: knelpunt zebrapad bij oversteek naar tunneltje			
overige opm				

onderwijs				
naam school	Theo Thijssen-Paauwenburg			
bestuur	Archipel Scholen Walcheren			
# lln 1-10-2008	345	gewichtensom	28	
aantal groepen	15			
max groeps grootte	nvt	wachttijst	nvt	
pedagogische visie	50-75 % klassikaal, zal zich ontwikkelen naar kleiner aandeel klassikaal			
ondersteunende medewerkers	interne begeleiders samen 9 dd/week, remedial teacher 5 dd/week, ambulante begeleider 1 dd/week, Spaanse les 1 dd/week			
kinderopvang, sport	120 overblijfkinderen, is ruimtegebrek in de 2 gemeenschapsruimten. Contacten met KOW en Juultje mbt voor- en naschoolse opvang, opvang in de nabijheid, 40 kinderen			
overige opm				
gebouw(en)				
adres(sen)	Troelstraweg 471 / 475, Vlissingen			
bvo	1051+875	bvo beschikbaar voor onderwijsfunctie	1844	
bouwjaar	1972			
in gebruik door anderen	1 leslokaal, in gebruik voor BSO			
ruimten (1)	leslokalen	16	speellokaal	0
ruimten (2)	2 gemeenschapsruimten, lerarenkamer, directiekamer, ruimte individuele begeleiding, keuken, pantry			
bouwaard	permanente bouw			
uitbreiding mogelijk	nee			
speelsterrein	de school heeft een eigen, afgesloten speelplaats			
onderwijsk. vernieuwingen	realisatie in 2009			
gymnastiek	gymmen in eigen gymzaal, goede voorziening			
overige opm				
beoordeling kwaliteit gebouw door bestuur				
passend bij onderwijsvisie	Absoluut niet. Het is een gebouw van de vorige eeuw. Standaard leslokalen. Geen enkele flexibiliteit. Geen kleine groepsruimten, geen werkplekken.			
structuur gebouw	heldere structuur, compact gebouw			
toegankelijkheid	ja, toegankelijk voor gehandicapten			
veiligheid binnen	prima			
bouwkundige staat	voldoende			
exploitatie				
vandalisme	ja, wordt veel op het dak gespeeld			
verkeersveiligheid	School kent veel bezoekers van buiten de wijk. Bij slecht weer geeft dit problemen.			
overige opm				

onderwijs						
naam school	Kameleon / Tweemaster					
bestuur	Archipel Scholen Walcheren					
# lln 1-10-2008	244	gewichtensom		39		
aantal groepen	11					
max groepsgrootte	nvt	wachtljst		nvt		
pedagogische visie	Daltononderwijs					
ondersteunende medewerkers	interne begeleiders 5dd/week, remedial teacher 5 dd/week, verder regelmatig ambulante begeleider					
kinderopvang, sport	ca 60 overblijfkinderen, in hal en overblijfruimte, probleem is onrust. Contact met KOW en Palladium (30 voor-/naschoolse opvang, 30 verlengde schooldag					
overige opm	verlengde schooldag realiseren met andere scholen					
gebouw(en)						
adres(sen)	Oranjeplein 35 en Jan de Priesterstraat 4, Oost Souburg					
bvo			bvo beschikbaar voor onderwijsfunctie			
bouwjaar	Kameleon 1948/1985, Tweemaster 1957/1973/1988					
in gebruik door anderen	1 lokaal in gebruik bij BSO, verder kleine handvaardigheidshoek 1 lokaal in gebruik voor peuterspeelzaal (Kameleon)					
ruimten (1)	leslokalen	11	speellokaal	2	handvaardigh	0
ruimten (2)	gemeenschapsruimten (2), lerarenkamers (2), 1 weinig bruibare stafuimte, 2 ruimten voor individueel onderwijs, keuken & pantry					
bouwaard	permanente bouw (in slechte staat)					
uitbreiding mogelijk	nvt, gebouwen worden vervangen door gezamenlijke nieuwbouw					
speelterrein	school heeft eigen afgesloten speelplaats					
onderwijsk. vernieuwingen	voorzien in planontwikkeling brede school					
gymnastiek	Tweemaster 1 eigen gymzaal, "oud en vies"; echter erg ver weg					
overige opm	gebouwen tellen samen 13 lokalen, 2 lokalen worden echter door andere school gebruikt; 1 van de eigen lokalen te klein voor groep van gewone omvang					
beoordeling kwaliteit gebouw door bestuur						
passend bij onderwijsvisie	gebrek aan losse werkplekken, niet aanpasbaar aan onderwijsconcept. Nodig zijn veel extra werkruimtes, huidige gemeenschapsruimten disfunctioneel in Dalton-concept					
structuur gebouw	ouderwets, slechte structuur door vele ad hocverbouwingen en –uitbreidingen, onlogische looplijnen.					
toegankelijkheid	voor gehandicapten toegankelijk via 1 ingang					
veiligheid binnen	Akoestiek niet goed, klimaat niet goed te regelen. Veel onrust door looplijnen.					
bouwkundige staat	slecht, geldt voor beide gebouwen en pleinen. Waar moet kan niet worden geventileerd, waar het tocht zou dit niet moeten. Lekkages dakkoepels, hang en sluitwerk zeer slecht (inbraakgevoelig), kozijnen of rot, of vervormd. Elektrische installaties niet berekend op huidige gebruik. Verschillende vloeren slecht.					
exploitatie	Gebouwen vreten energie. Kosten zijn exorbitant					
vandalisme	Ja, veel problemen. Scholen liggen verscholen, vanwege begroeiing geen zicht.					
verkeersveiligheid	Problemen: locatie Tweemaster ligt midden in woonwijk achter de winkelstraat. Parkeren geeft problemen. Locatie Kameleon : Oranjeplein wordt volledig opnieuw					

	ingericht op basis van de aanwezigheid van de school en de afwikkeling van het verkeer daaromheen - loop- en fietsroutes, evt. PK-zone
overige opm	

onderwijs				
naam school	't Mozaïek			
bestuur	Archipel Scholen Walcheren			
# lln 1-10-2008	82	gewichtensom	20	
aantal groepen	4			
max groepsgrootte	nvt	wachttijst	nvt	
pedagogische visie	voornamelijk klassikaal onderwijs, wel differentiatie in het kader van bijzondere zorg			
ondersteunende medewerkers	interne begeleider 4 dd/week, remedial teacher 2 dd/week, divers 4 dd/week			
kinderopvang, sport	10 kinderen blijven over (KOW)			
overige opm	uitbreiding van facilitering, professionalisering, samenwerking en coördinatie in het kader van "passend onderwijs".			
gebouw(en)				
adres(sen)	Dongestraat 109, Vlissingen			
bvo		bvo beschikbaar voor onderwijsfunctie		
bouwjaar	1971			
in gebruik door anderen	1 klaslokaal, voor buitenschoolse opvang in gebruik			
ruimten (1)	leslokalen	8	speellokaal	1
			handvaardigh	0
ruimten (2)	gemeenschapsruimte, lerarenkamer, stafkamer, ruimten voor individueel onderwijs (2), computerruimte, docucentrum, keuken			
bouwaard	permanente bouwaard			
uitbreiding mogelijk	ja			
speelterrein	speelplaats gedeeltelijk in de openbare ruimte			
onderwijsk. vernieuwingen	voorzien in planontwikkeling brede school			
gymnastiek	gymmen in sporthan Van Duyvenvoorde, voldoet			
overige opm				
beoordeling kwaliteit gebouw door bestuur				
passend bij onderwijsvisie	nee, want ontwikkeling naar doorbreking klassikaal onderwijs in kader van coöperatieve werkvormen en vormen van zelfstandig leren. Mediatheek in toekomstige brede school krijgt belangrijke functie			
structuur gebouw	overzichtelijk gebouw			
toegankelijkheid	toegankelijk voor gehandicapten			
veiligheid binnen	goed			
bouwkundige staat	voldoende			
exploitatie	energiegebruikvriendelijk gebouw (enkele beglazing)			
vandalisme	nee			
verkeersveiligheid	geen problemen			
overige opm				

onderwijs						
naam school	Het Vlot					
bestuur	Perspectief, Vereniging voor PC/RK basisonderwijs					
# lln 1-10-2008	217	gewichtensom	25			
aantal groepen	13					
max groeps grootte	nee/kleuters 28	wachttijst	nee			
pedagogische visie	50-75 % klassikaal, zelfstandig werken en groepswork zullen toenemen en het percentage klassikaal zal afnemen					
ondersteunende medewerkers	interne begeleiders samen 4 dd/week, remedial teacher 4 dd/week, logopedie, ambulante begeleider WSNS, schoolmaatschappelijk werk					
kinderopvang, sport	15 tot 20 kinderen blijven over, samenwerking met instellingen goed en kan nog verder verbeteren, voor-/naschoolse opvang ca 10 kinderen, sportbuurtwerk ca 20 kinderen					
overige opm						
gebouw(en)						
adres(sen)	Bloemenlaan 49 en Waaigat 1, Vlissingen					
bvo	1459	bvo beschikbaar voor onderwijsfunctie	1459			
bouwjaar	1980 resp 1969					
in gebruik door anderen	nee					
ruimten (1)	leslokalen	14	speellokaal	0	handvaardigh	0
ruimten (2)	2 gemeenschapsruimten (Bloemenlaan/Waaigat), lerarenkamers, stafruimtes, ruimtes voor individueel onderwijs, computerruimte (Waaigat), keukens					
bouwaard	permanente bouwaard					
uitbreiding mogelijk	Bloemenlaan wel, Waaigat niet					
speelterrein	speelplaats gedeeltelijk in de openbare ruimte					
onderwijsk. vernieuwingen	Waaigat gerealiseerd in 2008					
gymnastiek	gymmen in gymzaal Frans Naereboutschool, voor loc. Bloemenlaan loopafstand naar sporthal Baskensburg 30 min! is veel te ver weg					
overige opm	loc. Ridderspoorlaan 2 wordt met ingang van schooljaar 2009-2010 verlaten, in bvo niet meegenomen					
beoordeling kwaliteit gebouw door bestuur						
passend bij onderwijsvisie	nee, door het ontbreken van individuele werkplekken en ruimten voor individuele begeleiding ontstaat er regelmatig overlast van elkaar					
structuur gebouw	redelijk overzichtelijk					
toegankelijkheid	Bloemenlaan voor gehandicapten toegankelijk, Waaigat niet					
veiligheid binnen	veiligheid voor kinderen voldoende. Leerkrachten ervaren 's avonds de Bloemenlaan als onveilig.					
bouwkundige staat	onderhoudsstaat Waaigat matig; Bloemenlaan nvt, in afwachting van nieuwbouw					
exploitatie	tuin Bloemenlaan vergt veel onderhoud					
vandalisme	Bloemenlaan veel last van vandalisme door platte daken					
verkeersveiligheid	Bloemenlaan is redelijk. Grote Markt is een chaos.					
overige opm	wens om te komen tot integraal verbouwingsplan loc. Waaigat/grote Markt					

onderwijs				
naam school	De Wissel			
bestuur	Perspectief, Vereniging voor PC/RK basisonderwijs			
# lln 1-10-2008	477	gewichtensom	15	
aantal groepen	18			
max groepsgrootte	nvt	wachtlijst	nvt	
pedagogische visie	50-75 % klassikaal			
ondersteunende medewerkers	interne begeleider 5dd/week, remedial teacher 13 dd/week, verder ambulante begeleider (variabel)			
kinderopvang, sport	ca 140 kinderen blijven over, in gemeenschapsruimten en klaslokalen, contact met KOW, voor- en naschoolse opvang ca 30 kinderen			
overige opm				
gebouw(en)				
adres(sen)	Flamingoweg 53 en Kleiweg 15/17, Vlissingen			
bvo	1305+1300	bvo beschikbaar voor onderwijsfunctie	2374	
bouwjaar	1978/2003			
in gebruik door anderen	1 leslokaal en ruimten voor individueel onderwijs voor Arduin			
ruimten (1)	leslokalen	19	speellokaal	1 handvaardigh 0
ruimten (2)	gemeenschapsruimte (2), lerarenkamer (2), stafruimten, ruimten voor individueel en groepsonderwijs, mediacentra (2), werkplekken ict, keuken			
bouwaard	permanente bouw			
uitbreiding mogelijk				
speelterrein	school heeft eigen afgesloten speelplaats			
onderwijsk. vernieuwingen	gerealiseerd in 2005			
gymnastiek	gymmen in gymzaal De Vlieger			
overige opm				
beoordeling kwaliteit gebouw door bestuur				
passend bij onderwijsvisie	ja			
structuur gebouw				
toegankelijkheid	toegankelijk voor gehandicapten, echter bij alle ingangen dorpels			
veiligheid binnen				
bouwkundige staat	loc Flamingoweg goed, loc. Kleiweg matig tot slecht: Het dak en lichtstraten zijn dringend aan vervanging toe en ook de kozijnen aan de achtergevel moeten nodig vervangen worden. Het voeg- en metselwerk heeft (veel) slechte plekken. (bouwjaar 1978)			
exploitatie				
vandalisme	Ja, m.n. locatie "Kleiweg" Voorzieningen die er voor zorgen dat men niet zomaar het dak op kan			
verkeersveiligheid	Direct voor school (locatie Flamingoweg geen veilige plek om te stoppen en kinderen in/uit te laten stappen)			
overige opm				

onderwijs						
naam school	Louise de Colignyschool					
bestuur	Perspectief, Vereniging voor PC/RK basisonderwijs					
# lln 1-10-2008	391	gewichtensom	11			
aantal groepen	15					
max groeps grootte	nvt	wachttijst	nvt			
pedagogische visie	beperking van gebouw maakt alleen klassikaal werken mogelijk, voorkeur is 75 % klassikaal					
ondersteunende medewerkers	interne begeleider 8 dd/week, remedial teacher 15 dd/week, ambulante begeleider 2 dd/week					
kinderopvang, sport	90 kinderen blijven over, moet in de klaslokalen, contact met KOW					
overige opm						
gebouw(en)						
adres(sen)	Alexander Gogelweg 61/65, Vlissingen					
bvo	867+1048=1915	bvo beschikbaar voor onderwijsfunctie	1915			
bouwjaar	1968/2002					
in gebruik door anderen	geen					
ruimten (1)	leslokalen	13+2	speellokaal	1	handvaardigh	0
ruimten (2)	gemeenschapsruimte, stafruimte, ruimten voor individueel onderwijs, werkplekken, keuken					
bouwaard	permanente bouw en 2 noodlokalen					
uitbreiding mogelijk	ja					
speelsterrein	speelplaats gedeeltelijk in de openbare ruimte					
onderwijsk. vernieuwingen	gerealiseerd					
gymnastiek	gymmen in gymzaal Paauwenburg, voldoet					
overige opm	stafruimte ongeschikt; speellokaal in gebruik als leslokaal					
beoordeling kwaliteit gebouw door bestuur						
passend bij onderwijsvisie	techniek/handenaarbeidlokaal ontbreekt, geen goed overblijfruimte, gebrek aan ruimtes om met kleine groepen te werken, geen onderzoeksruimte voor GGD					
structuur gebouw	gebouw een beetje een zoekplaatje					
toegankelijkheid	ja					
veiligheid binnen	goed					
bouwkundige staat	goed					
exploitatie	geen bijzonderheden					
vandalisme	nee					
verkeersveiligheid	geen knelpunten					
overige opm						

onderwijs					
naam school	De Burcht-Rietheim				
bestuur	Perspectief, Vereniging voor PC/RK basisonderwijs				
# lln 1-10-2008	297	gewichtensom	20		
aantal groepen	10 en 3				
max groeps grootte	nvt	wachttijst	nvt		
pedagogische visie	50-75 % klassikaal, ontwikkeling naar meer klassendoorbekend werken Passend onderwijs is een wens.				
ondersteunende medewerkers	interne begeleiders samen 5 dd/week, remedial teaching 11 dd/week				
kinderopvang, sport	25-30 kinderen blijven over in gebouw De Rank. Contacten met KOW, sportschool; wens samen in een gebouw				
overige opm					
gebouw(en)					
adres(sen)	Van Visvlietstraat 7, Vlissingen en Zuidwateringstraat 12, Ritthem				
bvo	1639	bvo beschikbaar voor onderwijsfunctie	1639		
bouwjaar	1959				
in gebruik door anderen	nvt				
ruimten (1)	leslokalen	10+1 en 3	speellokaal	1 (Ritth)	handvaardigh 0
ruimten (2)	gemeenschapsruimte (Ritth), lerarenkamer (Ritth), stafruimten, ruimten voor individueel onderwijs en groepsonderwijs), computerruimte (O-Sou), werkplekken, keuken				
bouwaard	permanente bouwaard, 1 noodlokaal (O-Sou)				
uitbreiding mogelijk	ja				
speelterrein	de school heeft een eigen afgesloten speelplaats				
onderwijsk. vernieuwingen	gerealiseerd in 2008				
gymnastiek	gymmen in gymzaal De Tweemaster; gymzaal erg klein voor grote groepen				
overige opm	dislocatie Oranjeplein 2 groepslokalen in gebruik voldoet niet aan ruimte; deze lokalen zijn inbegrepen in het totaal van 10				
beoordeling kwaliteit gebouw door bestuur					
passend bij onderwijsvisie	ontbreken personeelsruimte O-Sou is probleem, gebouwen niet gericht op toekomstig onderwijs, ruimte voor werken met groepjes leerlingen ontbreekt				
structuur gebouw	onoverzichtelijke U-vorm				
toegankelijkheid	nee, geen gehandicapent toegankelijkheid. Ook geen aangepast toilet.				
veiligheid binnen	Veiligheid en rust nu iets beter met dislocatie Oranjeplein. Als dit verval is de veiligheid weg, Te volle klassen en gangen die gebruikt worden voor onderwijs aan leerlingen				
bouwkundige staat	voldoende, attentie voor platte daken, riolering en schoolplein				
exploitatie					
vandalisme	Problemen, inbraak en vernieling. Nog betere afsluiting met hekwerk nodig				
verkeersveiligheid	Smalle straat, Kiss and Ride plaats aanwezig. Wordt echter ook gebruikt als parkeergelegenheid.				
overige opm					

onderwijs						
naam school	Het Kompas					
bestuur	Perspectief, Vereniging voor PC/RK basisonderwijs					
# lln 1-10-2008	321	gewichtensom		29		
aantal groepen	15					
max groeps grootte	nvt	wachttijst		nvt		
pedagogische visie	voornamelijk klassikaal onderwijs, wel ontwikkelingen in koemnde jaren, deze vereisen uitwerking					
ondersteunende medewerkers	interne begeleider (6 dd/week), remedial teacher (16 dd/week), verdere ambulante begeleider en schoolmaatschappelijk werk, variërend aan atl dagdelen					
kinderopvang, sport	per locatet blijven ongeveer 20 kinderen over; contacten met Vlissingen in beweging en Palladium. Samenwerking met andere partners zal in toekomstige brede school versterkt worden					
overige opm						
gebouw(en)						
adres(sen)	Molenweg 55 en Roerstraat 27, Oost Souburg					
bvo		bvo beschikbaar voor onderwijsfunctie				
bouwjaar	1966/1972/1978/1993					
in gebruik door anderen	nvt					
ruimten (1)	leslokalen	15	speellokaal	1	handvaardigh	1
ruimten (2)	gemeenschapsruimte (2*), teamkamer (2*), stafruimte, keuken. Hal wordt gebruikt voor individueel onderwijs, werkgroepjes, computeren e.d.					
bouwaard	Molenweg permanent, Roerstraat gedeeltelijk noodgebouwen					
uitbreiding mogelijk	nvt					
speelterrein	speelplaats gedeeltelijk in de openbare ruimte					
onderwijsk. vernieuwingen	voorzien in planontwikkeling brede school					
gymnastiek	Molenweg in pandig gymlokaal, op de Roerstraat ontbreekt deze					
overige opm						
beoordeling kwaliteit gebouw door bestuur						
passend bij onderwijsvisie	nee, gebouwen kennen een verouderde opzet. Er zijn helemaal geen ruimte voor het werken met kleinere groepjes of voor individueel onderwijs					
structuur gebouw	in orde					
toegankelijkheid	Roerstraat is wel toegankelijk voor gehandicapten, Molenweg niet					
veiligheid binnen	slecht, de zeer verouderde gebouwen dragen niet bij aan een veilig gevoel, daarnaast vandaliseproblemen					
bouwkundige staat	zeer slecht					
exploitatie	verouderde gebouwen brengen hoge exploitatielast met zich mee					
vandalisme	op beide locaties veel last van vandalisme					
verkeersveiligheid	geen urgente knelpunten					
overige opm						

onderwijs						
naam school	Sint Jozefschool					
bestuur	Stichting Prisma					
# lln 1-10-2008	145	gewichtensom	50			
aantal groepen	7					
max groeps grootte	nvt	wachtlijst	nvt			
pedagogische visie	voornamelijk klassikaal onderwijs, in klaslokalen op uiteenlopende wijze werken					
ondersteunende medewerkers	remedial teacher 5 dd/week, overige incidenteel					
kinderopvang, sport overige opm	ca 35 kinderen blijven over, in lokalen en gemeenschapsruimte					
gebouw(en)						
adres(sen)	Hyacinthenlaan 3, Vlissingen					
bvo	bvo beschikbaar voor onderwijsfunctie					
bouwjaar	1960					
in gebruik door anderen	nvt					
ruimten (1)	leslokalen	7+4	speellokaal	1	handvaardigh	0
ruimten (2)	gemeenschapsruimte, lerarenkamer, stafruimte, beperkte ruimte voor kleine groepjes, keuken					
bouwaard	7 permanente en 4 noodlokalen					
uitbreiding mogelijk	nee					
speelsterrein	de school heeft een eigen afgesloten speelplaats					
onderwijsk. vernieuwingen	gerealiseerd					
gymnastiek	in sporthal Baskenburg, goede zaal, is echter wel ver weg en gymzaal De Branding					
overige opm						
beoordeling kwaliteit gebouw door bestuur						
passend bij onderwijsvisie	niet geschikt voor modern onderwijs					
structuur gebouw	onhandige structuur, onoverzichtelijk					
toegankelijkheid	niet goed toegankelijk voor gehandicapten					
veiligheid binnen	niet zo goed, onoverzichtelijk gebouw					
bouwkundige staat	zeer slecht, groot onderhoud van 40-jarig gebouw is achterwege gebleven, alleen noodingrepen gedaan: slechte ramen, lekkage, casco aangedaan, verstopte riolering					
exploitatie	problematisch, gezien de staat van het gebouw					
vandalisme	geen probleem					
verkeersveiligheid	voldoende					
overige opm						

onderwijs				
naam school	Franciscusschool			
bestuur	Stichting Prisma			
# ln 1-10-2008	54	gewichtensom	12	
aantal groepen	3 (en 1 schakelklas)			
max groeps grootte	nvt	wachtlijst	nvt	
pedagogische visie	voornamelijk klassikaal onderwijs, in klaslokalen op uiteenlopende wijze werken			
ondersteunende medewerkers	remedial teacher 4 dd/week, overig incidenteel			
kinderopvang, sport overige opm	ca 25 kinderen blijven over, voor buitenschoolse opvang contact met KOW			
gebouw(en)				
adres(sen)	Flamingoweg 51, Vlissingen			
bvo	796	bvo beschikbaar voor onderwijsfunctie	706	
bouwjaar	1978			
in gebruik door anderen	1 leslokaal + deel speellokaal voor bso in gebruik			
ruimten (1)	leslokalen	4	speellokaal	1
ruimten (2)	gemeenschapsruimte, lerarenkamer, stafruimte, computerruimte, keuken			
bouwaard	permanente bouwaard			
uitbreiding mogelijk	nvt			
speelterrein	de school heeft een eigen afgesloten speelplaats			
onderwijsk. vernieuwingen	gerealiseerd in 2005			
gymnastiek	gymmen in zaal De Houtuyn, op 500 m, is geen probleem			
overige opm				
beoordeling kwaliteit gebouw door bestuur				
passend bij onderwijsvisie	gebouw biedt voldoende ruimte voor verschillende werkvormen			
structuur gebouw	helder			
toegankelijkheid	toegankelijk voor gehandicapten			
veiligheid binnen	geen problemen			
bouwkundige staat	goed			
exploitatie				
vandalisme	ja, door afgelegen ligging			
verkeersveiligheid	slecht bereikbaar, ligt verscholen achter andere school			
overige opm				

onderwijs				
naam school	Graaf Jan van Nassauschool			
bestuur	Schoolvereniging op reformatorische grondslag te Vlissingen			
# lln 1-10-2008	109	gewichtensom	3	
aantal groepen	4			
max groeps grootte	nee	wachtlijst	nee	
pedagogische visie	in hoofdzaak klassikaal onderwijs			
ondersteunende medewerkers	interne begeleider 4 dd/week, remedial teacher 6 dd/week, overig 2 dd/week			
kinderopvang, sport overige opm	bijna alle kinderen blijven over, worden klaslokalen voor gebruikt			
gebouw(en)				
adres(sen)	Van Doornlaan 40, Vlissingen			
bvo	928	bvo beschikbaar voor onderwijsfunctie	928	
bouwjaar	1961, renovatie 2007			
in gebruik door anderen	nvt			
ruimten (1)	leslokalen	5	speellokaal	1
ruimten (2)	gemeenschapsruimte, lerarenkamer, stafruimten, projectgroep ruimte, computerruimte, mediacentrum, werkplekken leerkrachten, keuken			
bouwaard	permanente bouwaard			
uitbreiding mogelijk	nee			
speelterrein	de school heeft een eigen afgesloten speelplaats			
onderwijsk. vernieuwingen	gerealiseerd met renovatie in 2007			
gymnastiek	gymmen in gymzaal De Vlieger			
overige opm				
beoordeling kwaliteit gebouw door bestuur				
passend bij onderwijsvisie	goed toegerust, mede vanwege recente verbouwingen			
structuur gebouw	overzichtelijk			
toegankelijkheid	goed, via zij-ingangen. Hoofdingang moet nog rolstoelvriendelijk gemaakt worden.			
veiligheid binnen	geen problemen			
bouwkundige staat	voldoende. Het nieuwe gedeelte van na de verbouwing voldoet aan de huidige eisen. Er zijn nog wel wensen voor het opknappen van de leslokalen. Aandacht voor dakbedekking en –beschot oude bouwdeel			
exploitatie	in goede verhouding			
vandalisme	ja, aanbeveling om ook lokalen van alarm te voorzien			
verkeersveiligheid	een eigen gemaakte kiss & ride strook werkt niet altijd naar tevredenheid			
overige opm				

onderwijs			
naam school	Vlissingse School Vereniging		
bestuur	Vlissingse School Vereniging		
# lln 1-10-2008	230	gewichtensom	2
aantal groepen	9		
max groepsgrootte	30 lln	wachttijst	ja, enkele tientallen lln
pedagogische visie	sterk klassikaal gericht, keuze voor traditionele onderwijsvormen		
ondersteunende medewerkers	interne begeleiders 5 dd/week, remedial teacher 6 dd/week, overig 1a2 dd/week		
kinderopvang, sport	50 kinderen blijven over, is geen afzonderlijke ruimte voor. Prokino en KOW verzorgen tussenschoolse opvang en buitenschoolse opvang, is extra lokaal voor nodig (al dan niet tijdelijk), voor ca 20 kinderen		
overige opm			
gebouw(en)			
adres(sen)	Govert Flincklaan 1, Vlissingen		
bvo	1541	bvo beschikbaar voor onderwijsfunctie	1541
bouwjaar	1979, renovatie 2004		
in gebruik door anderen	nee		
ruimten (1)	leslokalen	9	speellokaal 1 handvaardigh 1
ruimten (2)	gemeenschapsruimte, lerarenkamer, ruimten voor individueel en groepsonderwijs, keuken, directiekamer		
bouwaard	permanente bouwaard		
uitbreiding mogelijk	nee (kan een probleem vormen als voor buitenschoolse opvang (tijdelijk) gebouwd wordt)		
speelsterrein	de school heeft een eigen afgesloten speelplaats		
onderwijsk. vernieuwingen	zijn gerealiseerd in 2005		
gymnastiek	VSV maakt gebruik van de gymzaal van CSW, als deze gymzaal verdwijnt ontstaat een probleem		
overige opm			
beoordeling kwaliteit gebouw door bestuur			
passend bij onderwijsvisie	ja, alleen gebrek aan opslagruimte en overlegruimte		
structuur gebouw	overzichtelijk		
toegankelijkheid	toegankelijk voor gehandicapten, uitgezonderd verdieping waarop directiekamer en lerarenkamer gesitueerd is		
veiligheid binnen	goed		
bouwkundige staat	goed, onlangs uitgebreid en gerenoveerd (bouwjaar 1976)		
exploitatie	stookkosten aan de hoge kant vanwege enkel glas in alukozijnen in de "oudbouw", levert ook tocht op in de lokalen		
vandalisme	geen problemen		
verkeersveiligheid	Problemen met de verkeersafhandeling. De school is gesitueerd in een detailhandelgebied. Dit betekent weinig woonverkeer maar wel vrachtverkeer. Ook zijn parkeerplaatsen bestemd voor parkeren van vrachtverkeer en bussen. Fietsende kinderen kruisen met overig verkeer. Afspraken maken met bedrijven		

	blijkt in de praktijk lastig.
overige opm	

onderwijs						
naam school	Het Springtij					
bestuur	St . Samenwerkingsscholen voor speciaal basisonderwijs en praktijkonderwijs Zeeland					
# lln 1-10-2008	98					
aantal groepen	8					
max groeps grootte	15	wachtljst			nee	
pedagogische visie	sbo-school met veel aandacht voor individuele kinderen					
ondersteunende medewerkers	interne begeleider 6 dd/week, remedial teacher 4 dd/week, logopedist 5 dd/week, psycholoog/orthopedagoog 2 dd/week					
kinderopvang, sport	alle kinderen blijven over, KOW betrokken					
overige opm						
gebouw(en)						
adres(sen)	De Savornin Lohmanlaan 58, Vlissingen					
bvo	1032	bvo beschikbaar voor onderwijsfunctie			1032	
bouwjaar	1970					
in gebruik door anderen	nvt					
ruimten (1)	leslokalen	7+1	speellokaal	0 (niet nodig)	handvaardigh	1
ruimten (2)	(te kleine) gemeenschapsruimte, directiekamer, ruimten voor individueel onderwijs, keuken					
bouwaard	permanente bouwaard, en 1 semi-permanent lokaal					
uitbreiding mogelijk	ja					
speel terrein	de school heeft een eigen afgesloten speelplaats, is toereikend					
onderwijsk. vernieuwingen	mee te nemen bij uitbreiding 2010					
gymnastiek	1 inpandige gymzaal, aan de kleine kant					
overige opm						
beoordeling kwaliteit gebouw door bestuur						
passend bij onderwijsvisie	gebrek aan spreekkamers en kleine ruimten om met kleine groepjes kindreen te werken					
structuur gebouw	langgerekt, loopafstanden groot voor zo'n kleine school					
toegankelijkheid						
veiligheid binnen	goed					
bouwkundige staat	semi-permanent lokaal moet dringend gerenoveerd worden, hoofdgebouw: voldoende. Wel continue aandacht nodig voor dakpiramides, die nogal een voor lekkage zorgen					
exploitatie	geen knelpunten					
vandalisme	geen knelpunten					
verkeersveiligheid	geen knelpunten					
overige opm						

onderwijs		
naam school	Scheldemond College	
bestuur	Stichting Scheldemond College	
# lln 1-10-2008	1268, waarvan 31 leerlingen geen gebruik maken van de accommodatie in VI.	
aanbod	VMBO (incl. MAVO, incl. LWOO), HAVO, VWO	
pedagogische visie	breed aanbod in relatief kleinschalige omgeving. Bijzondere aandacht voor sport, VWOplus, techniek (Technum, Technasium).	
overige opm		
gebouw(en)		
adres(sen)	Weyevlietplein 7-13, Vlissingen	
bvo	12.915	bvo beschikbaar voor onderwijsfunctie 12.915
bouwjaar	A-gebouw 1989, B-gebouw 1992	
gebouwdelen voor eigen rekening	ja, in VMBO-gebouw praktijkruimten gerealiseerd met behulp van Rijkssubsidie praktijkgerichte leerwegen.	
bouwaard	permanente bouwaard	
uitbreiding mogelijk	ja	
gymnastiek	zelf 2*2 gymzalen ter beschikking, programma is echter sport-intensief; sporthal Baskenburg wordt gehuurd om capaciteit uit te breiden. Normatief is eigen gymaccommodatie toereikend. Scheldemond College profileert zich als sportschool.	
overige opm		
beoordeling kwaliteit gebouw door bestuur		
passend bij onderwijsvisie	schoolgebouwen VMBO en HAVO/VWO passen goed bij onderwijsvisie, zijn wel verschillend van karakter. Scheldemond huurt (op dit moment tegen gering bedrag) capaciteit in het Technum voor VMBO-techniek, zonder het Technum zou capaciteitsgebrek bestaan. VMBO-gebouw met klassenstramien past minder goed bij de gewenste leerpleinen.	
structuur gebouw	helder	
toegankelijkheid	voor gehandicapten: aandacht nodig voor liften, deuren. Wordt belangrijk thema als passend onderwijs wordt ingevoerd	
veiligheid binnen	geen bijzonderheden	
bouwkundige staat		
exploitatie	geen problemen	
vandalisme	geen grote problemen, maar school ligt wel in twee probleemaccumulatie-wijken	
verkeersveiligheid	goede ligging, geen problemen.	
overige opm	potentiële samenwerking met CSW, zeker als deze op naastgelegen terrein komt.	

onderwijs			
naam school	Christelijke Scholengemeenschap Walcheren		
bestuur	Vereniging voor Christelijk Voortgezet Onderwijs op Walcheren		
# lln 1-10-2008	348		
aanbod	brugklassen 1 en 2 VBO (incl. LWOO)/MAVO/HAVO/VWO, bovenbouw VMBO TL/GL		
pedagogische visie	verzorgen van onderwijs vanuit een christelijke visie op mens en samenleving. Samenwerkend en activerend leren, veel projectonderwijs.		
overige opm	brugklasleerlingen HAVO/VWO stromen door naar vestiging in Middelburg, idem VMBO beroepsgericht		
gebouw(en)			
adres(sen)	Adriaan Coortelaan 5, Vlissingen		
bvo	5.107	bvo beschikbaar voor onderwijsfunctie	5.107
bouwjaar	1965		
gebouwdelen voor eigen rekening	nee		
bouwaard	permanente bouwaard		
uitbreiding mogelijk	ja		
gymnastiek	1 eigen gymzaal, daarnaast 1 gehuurd		
overige opm			
beoordeling kwaliteit gebouw door bestuur			
passend bij onderwijsvisie	nee, op geen enkele wijze. Klaslokalenstructuur met klassen aan lange gangen verdraagt zich slecht met open leercentrumaanpak. De school heeft al veel op eigen rekening intern verbouwd, maar de lay-out van het gebouw staat een deugdelijke oplossing in de weg.		
structuur gebouw	onpraktische routing, gebouw bestaat feitelijk uit 2 aaneengeschakelde gebouwen		
toegankelijkheid	niet goed, is gehandicaptenlift, maar deze is defect		
veiligheid binnen	geen problemen		
bouwkundige staat	zeer slecht: lekkage bij ramen, gevels koud, laten betonrot zien, slechte isolatie, gedateerd sanitair, lekkage dak, ontoereikende E-installatie, riolering verzakt, radiatoren roesten, het casco werkt, vertoont scheuren, alleen gebruiksvergunning vanwege veronderstelde tijdelijke status		
exploitatie	extreem hoog, gebouw heeft een exploitatielast die hoort bij een schoolgebouw van 1400 leerlingen. Gebouw is ook veel te groot voor huidig en toekomstig aantal leerlingen.		
vandalisme	afgelegen ligging, desolaat gebied		
verkeersveiligheid	matig, smalle straten		
overige opm	de school opteert voor vervangende nieuwbouw, in de eerste plaats om voor de leerlingen en medewerkers een prettige, adequate omgeving te bieden en in de tweede plaats om een omgeving te bieden van een kwaliteit die vergelijkbaar is met die van de collega-VO-school. Zij geeft de voorkeur aan een goede zichtlocatie.		

BIJLAGE 4   Leerlingprognoses basisonderwijs

jaar	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
school																	
VSV	230	229	231	231	232	231	232	231	231	230	229	230	230	231	231	232	232
Jan van Nassau	109	105	106	106	107	106	107	106	106	106	105	106	106	106	106	107	107
Frans Naerebout	106	101	108	113	119	125	130	135	142	149	153	158	163	169	176	182	189
Vlot loc Waaigat	86	90	97	101	106	112	117	121	128	134	137	142	146	152	158	164	170
Jozefschool	145	163	169	175	177	179	182	182	182	181	183	184	186	186	188	189	190
Ravenstein	119	134	139	144	145	147	149	150	149	149	150	151	152	153	154	155	156
Vlot loc Bloemenln	131	147	153	158	160	162	164	165	164	164	165	166	168	168	169	171	171
Branding	198	197	207	215	219	225	230	234	238	241	245	249	253	257	262	267	272
L de Colligny	391	362	358	346	332	317	305	296	286	278	272	268	265	265	265	265	265
TThijs Pauwenburg	345	334	330	320	306	292	281	273	264	257	251	247	245	244	244	244	244
Houttuyn - Vlieger	224	235	233	228	234	230	226	224	227	224	220	216	210	205	200	197	193
Wissel	477	479	476	465	476	470	460	458	463	457	449	440	427	417	408	401	393
Franciscus	54	65	65	64	65	64	63	63	63	62	61	60	58	57	56	55	54
Burcht Ritthem	46	51	47	47	45	41	40	39	37	35	33	33	33	33	32	32	32
Burcht Riethem	251	252	251	255	255	250	255	256	256	256	254	253	251	248	245	242	238
Kompas	321	326	325	330	330	324	330	332	332	331	329	327	325	322	317	313	308
Tweemaster-Kamel.	244	244	243	247	247	243	247	249	248	248	246	245	243	241	238	234	231
Mozaiek	82	84	83	85	85	83	85	85	85	85	84	84	83	83	81	80	79

BIJLAGE 5   Meerjaren onderhoudsplanning basisonderwijs

Onderhoudsplanning 2008-2017, onderhoud voor rekening Gemeente, alle bedragen in Euro incl. BTW, prijspeil najaar 2008

voor de onderhoudsplanning nieuwbouw zijn als uitgangspunten gehanteerd: onderhoudslast 60 €/m2 gedurende de periode tot 2017, waarvan 33 % voor rekening Gemeente. Van deze scholen is het te realiseren bvo in de tabel aangegeven.

Hoewel voor geen van deze scholen nieuwbouw in 2009 gerealiseerd is, worden wel bedragen opgenomen om te voorzien in herstelwerk in huidige gebouwen.

attentie: in het financiële totaaloverzicht is het gemiddelde gehanteerd, zijn voor de eerste drie jaar de bedragen in overeenstemming gebracht met de bestaande begroting en is voor de jaren daarna geïndexeerd.

jaar bvo	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
school											
Branding	0	111.442	81.576	56.242	0	0	31.617	0	0	0	
Frans Naerebout	1.008	0	34.556	0	0	0	663	0	0	0	
Ravenstein	1070	7.059	7.059	7.059	7.059	7.059	7.059	7.059	7.059	7.059	
Vlieger	0	0	643	0	0	0	42.822	64.857	0	0	
Houtuyn	0	0	0	0	0	0	30.586	46.197	221.860	0	
TThijs Pauwenburg	417	0	0	0	71.650	0	0	1.074	12.142	0	
Kameleon/Tweemaster	1662	10.969	10.969	10.969	10.969	10.969	10.969	10.969	10.969	10.969	
Mozaiek	784	5.174	5.174	5.174	5.174	5.174	5.174	5.174	5.174	5.174	
Burcht Riethem	0	0	9.090	0	0	7.424	0	30.983	0	0	
L de Colligny	575	0	0	0	0	0	0	0	0	166.473	
Vlot loc Waaigat	33.003	0	0	0	0	0	37.344	0	0	0	
Vlot loc BloemenIn	1198	7.906	7.906	7.906	7.906	7.906	7.906	7.906	7.906	7.906	
Wissel	5.473	0	214.683	0	0	107.375	0	22.271	436.529	198.870	
Kompas	1835	12.111	12.111	12.111	12.111	12.111	12.111	12.111	12.111	12.111	
Franciscus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Jozefschool	1198	7.906	7.906	7.906	7.906	7.906	7.906	7.906	7.906	7.906	
VSV	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Jan van Nassau	0	0	21.800	0	0	3.000	1.980	0	0	0	
Het Springtij	1135	11.237	11.237	11.237	11.237	11.237	11.237	11.237	11.237	11.237	
Totaal		102.837	173.803	424.709	118.603	134.011	180.160	207.373	227.743	732.892	427.704

gemiddeld per jaar **272.984**

totaal

opmerking: Kameleon/Tweemaster veronderstelling bvo in nieuwe open wijschool conform rbm 1 okt 2008

opmerking: Springtij geen geg bekend, veronderstelling 30 €/m2 voor rekening gemeente

BIJLAGE 6   Programma voorzieningen huisvesting onderwijs 2009**PROGRAMMA VOORZIENINGEN HUISVESTING ONDERWIJS VOOR HET JAAR 2009****Schoolbestuur: Archipel Scholen**

Locatie:	Voorziening:	Vergoeding:
De Branding	Vervangen houten buitenkozijnen	€ 28.000,00
	Herstraten bestrating onderbouw	€ 2.500,00
	Vervangen dakbedekking en boeiboorden berging	€ 5.000,00
	Vervangen 3 stuks lichtkoepels	€ 1.250,00
Kameleon	Vervangen 10 stuks lichtkoepels	€ 3.700,00
De Vlieger	Dakbedekking berging vervangen	€ 1.900,00
Theo Thijssenschool	Aanpassingen ihkv onderwijskundige vernieuwingen	€ 20.000,00

Schoolbestuur: Perspectief

Locatie:	Voorziening:	Vergoeding:
Burchtschool	Renovatie buitenriolering	€ 10.000,00
(nieuwbouw 2011)	Eerste inrichting groep 11	€ 12.000,00
Louise de Colignyschool	Eerste inrichting OLP en meubilair 17 ^e groep	€ 12.000,00
De Wissel Kleiweg	Vernieuwen dakbedekking, boeidelen en lichtstraten	€ 145.000,00
	Vernieuwen buitenkozijnen 2e fase	€ 100.000,00

Schoolbestuur: Prisma

Locatie:	Voorziening:	Vergoeding:
Franciscusschool	Aanpassing t.b.v. verlening gebruiksvergunning	€ 2.500,00

Schoolbestuur: Graaf Jan van Nassauschool

Locatie:	Voorziening:	Vergoeding:
Gr. Jan v Nassauschool	Uitbreiding inbraakbeveiliging	€ 2.782,00
	Meerwerk riolering en bestrating	€ 9.800,00

vervolg: zie volgende bladzijde

Schoolbestuur: CSW

Locatie:	Voorziening:	Vergoeding:
Bestevaer	Aanpassing t.b.v. verlening gebruiksvergunning	€ 15.000,00

Overigen:

Extern bureau	Inventarisatie BVO scholen ihkv IHP/verordening	€ 15.000,00
Stelpost	Aanpassingen t.b.v. verlening gebruiksvergunning	€ 13.568,00

Totaal aan voorzieningen: € 400.000,00
